

Kunst en Cultuur in Weert

Informatiedocument

september 2024

Inhoud

Hoofdstuk 1: Aanleiding	3
Hoofdstuk 2: Op weg naar een nieuw beleidskader	5
Hoofdstuk 3: Context	8
Hoofdstuk 4: Relevante gemeentelijke beleidsdocumenten	13
Hoofdstuk 5: Feiten en cijfers over cultuur in Weert	17
Hoofdstuk 6: De kunst en cultuursector van Weert	22
Hoofdstuk 7: Wat gaat er goed?	30
Hoofdstuk 8. Wat kan er beter?	31
Bijlage 1: Overzicht van de cultuursubsidies 2023	36

Hoofdstuk 1: Aanleiding

In dit document zetten we uiteen wat er goed gaat en wat er beter kan op het vlak van cultuur in de gemeente Weert. Dit informatiedocument dient als basis voor de nieuwe kunst- en cultuurvisie voor de gemeente Weert die voor de periode 2025 t/m 2035 wordt opgesteld.

1.1 De Cultuurroute loopt af in 2024

Uit 2021 dateert het document *Cultuurroute 2024* waarin het cultuurbeleid voor de periode 2021-2024 voor de gemeente Weert is geformuleerd. De gemeente beoogde met dit beleid de cultuursector te versterken en daarmee de positie van Weert als centrumgemeente. Vanaf 2021 werd er gewerkt aan een toekomstbestendige sector waarbij samenwerking de norm was. Daarbij was het belangrijk dat de zichtbaarheid van cultuur werd vergroot, zodat iedereen het aanbod wist te vinden. Er is ook ingezet op de verbinding en ontmoeting tussen mensen en op de toegankelijkheid van de kunst en cultuur in Weert, ook voor mensen met een klein budget of een beperking.¹ Omdat de cultuurroute afloopt in 2024 is er behoefte aan een nieuwe, geactualiseerde beleidsvisie.

1.2 Continuïteit vanaf 2018

De Cultuurroute bouwde in 2021 voort op de Routeplanner Cultuur die het beleidskader vormde voor de periode 2018-2020. Dit voortbouwen gebeurde onder andere wat betreft onderstaande activiteiten:

- Functie popcoördinator
- Stadslab0495
- Creatieve meet-ups
- Deelname Weert aan 'Cultuurregio Noord-Limburg'
- Incidentele subsidie in het kader van culturele innovatie, waarden en lef
- Actieve lobby bij de gemeente Weert

Ook werden onderstaande nieuwe activiteiten geïntroduceerd:

- Onderzoek en monitoring
- Ondersteuningsmogelijkheden onder de aandacht brengen
- Vertaling beleidsdoelen in afspraken en subsidieregelingen
- Verbindingen leggen met andere relevante domeinen
- Ondersteuning organisaties in de provinciale culturele infrastructuur
- In kaart brengen culturele speelveld en activiteiten

Voor de *Cultuurroute* werd de definitie van kunst en cultuur van de rijksoverheid en de provincie overgenomen. De *Cultuurroute 2024* is gebaseerd op de volgende centrale visie:

'Cultuur in Weert draagt bij aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat'.

De volgende maatschappelijke effecten van kunst en cultuur werden omschreven:

- Cultuur versterkt de positie van Weert als centrumgemeente, waar mensen graag wonen, werken en recreëren.
- Cultuur verrijkt de inwoners van Weert.
- Cultuur heeft een stevige positie in de Weerter samenleving.

¹ <https://www.weert.nl/cultuurroute-2024>.

Doelen waaraan met én door de cultuursector in de afgelopen periode werd gewerkt zijn:

- Een toekomstbestendige sector met een goed voorzieningenniveau.
- De zichtbaarheid en positie van cultuur in de samenleving is verbeterd.
- Cultuur stimuleert verbinding, ontmoeting en gemeenschapszin.
- Kunst en cultuur zijn beter toegankelijk voor iedereen.
- Er is ruimte voor experiment, talentontwikkeling en lef.

Hieronder staan twee belangrijke passages uit de Cultuurroute 2024:

"In de komende vier jaar blijven we werken aan een sterke culturele infrastructuur. De culturele instellingen Bibliocenter, Munttheater, Muziekcentrum de Bosuil, RICK en Museum W vormen samen een stevig fundament voor de culturele infrastructuur. Daarnaast kent Weert een rijk amateur verenigingsleven met vele harmonieën, fanfares, koren, toneel- en dansgroepen. Naast het samen muziek maken, toneelspelen of dansen zijn vele Weerternaren lid van een vereniging vanwege de sociale verbinding met anderen.

Maar er is ook ruimte voor ontwikkeling. Cultuurmakers blijven de komende jaren de kans krijgen om zich te ontwikkelen en te experimenteren met nieuwe vormen van kunst. Nieuwe spelers in het veld zetten Weert op cultureel vlak op de kaart. Initiatieven als Theater de Huiskamer, Limburg Festival, Destination Unknown en Percussion Friends zorgen voor reuring en brengen activiteiten die het huidige aanbod goed aanvullen. Samen met de vele individuele cultuurmakers en kunstenaars kent Weert in 2024 nog steeds een breed aanbod dat meer dan voorheen in verbinding wordt gebracht met de bestaande organisaties en verenigingen die we in Weert tot de basisinfrastructuur rekenen. We laten daarmee beter zien wat de betekenis van kunst en cultuur is voor de stad Weert en wat de effecten op de samenleving zijn."

Hoofdstuk 2: Op weg naar een nieuw beleidskader

Zoals gezegd wordt er nu gewerkt aan een cultuurvisie voor de periode vanaf 2025. Dit proces verloopt in twee stappen: eerst wordt een informatiedocument opgesteld waarin feiten en cijfers over het culturele leven in Weert worden weergegeven. Dit document vormt de eerste stap. Daarna wordt de kunst- en cultuurvisie voor de komende periode opgesteld.

2.1 Doel van dit informatiedocument

In dit informatiedocument vindt u een inventarisatie van de kunst- en cultuursector in Weert. Het bevat informatie over gemeentelijke, regionale en nationale ontwikkelingen in de cultuursector. Deze gegevens dienen ter voorbereiding op de ontwikkeling van een nieuwe visie op het kunst- en cultuurbeleid. De gemeente wordt hierbij ondersteund door Cor Wijn en Emma Hilde Fuchs van Bureau Berenschot.

2.2 Aanpak

Dit informatiedocument is gebaseerd op het huidige kunst- en cultuurbeleid van Weert, documenten van de gemeente Weert en online beschikbare informatie. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met verschillende doelgroepen en diverse stakeholders, zoals culturele verenigingen, instellingen en makers. Onder de jongeren van Weert is een enquête gehouden om hun behoeften in kaart te brengen. Op 25 april en 23 mei 2024 vonden bijeenkomsten plaats waarin het huidige cultuurbeleid met de professionele instellingen en het culturele veld werd geëvalueerd. Op 12 juni vond een informele informatiebijeenkomst plaats met leden van de gemeenteraad. De participatieraad van gemeente Weert werd op 24 juni bevraagd over het cultuurbeleid.

2.3 Definitie en reikwijdte

Met cultuur bedoelen we in dit document een breed scala aan culturele activiteiten. Dit omvat podiumkunsten (waaronder muziek, dans en theater), beeldende kunst, amateurkunsten, kunsteducatie, bibliotheekwerk, culturele accommodaties, cultuursubsidies, culturele festivals, et cetera.

Buiten de scope van dit onderzoek vallen erfgoed, archeologie, media en het evenementen-beleid. Hiervoor wordt, of is, afzonderlijk beleid vastgesteld. Ook het monumentenbeleid valt buiten de kaders van de cultuurnota, omdat wetgeving en beleidskaders uit het ruimtelijke domein hierop van toepassing zijn.

2.4 De waarde van kunst en cultuur

De waarde van kunst en cultuur kan worden benaderd vanuit drie verschillende opzichten: culturele waarde, economische waarde en maatschappelijke waarde.

De **culturele waarde** van kunst en cultuur ligt in de voldoening, inspiratie en identiteit die ze bij mensen oproepen, zowel bij makers als bij het publiek. Culturele uitingen komen in allerlei vormen voor: feesten, festivals, muziek, toneel, taal, et cetera. Voor degenen die cultuur beoefenen of van cultuur genieten is de culturele meerwaarde erg belangrijk, of het nu gaat om kunstbeoefening op hoog (professioneel) niveau, amateurkunst of het kijken, luisteren en beleven van cultuur. Het is belangrijk om bewust en open om te gaan met de beleving van culturele uitingen en iedereen de ruimte te geven om zichzelf te zijn.

- Kunst en cultuur dagen mensen uit om buiten de gebaande paden te treden, nieuwe perspectieven te verkennen en originele ideeën te krijgen.
- Kunst en cultuur spelen een rol in het behouden van tradities, maar kunnen ook ruimte geven voor het creëren van nieuwe rituelen.

- Kunst en cultuur laten mensen aan de slag gaan met zingevingsvragen: waar kom ik vandaan? Waar ga ik naar toe?
- Kunstzinnige en culturele activiteiten bieden inspiratie. Ook voor innovatie in andere sectoren, zoals technologie, wetenschap en bedrijfsleven. Hierin zit ook een raakvlak met de economische meerwaarde van kunst en cultuur.
- Kunstwerken, muziek, architectuur, literatuur: alle kunstuitingen helpen bij het behouden van gebruiken en tradities voor toekomstige generaties.
- Kunst en cultuur geven uiting aan de identiteit van Weert en zijn inwoners.

De economische waarde van kunst en cultuur is terug te zien in de manier waarop zij bruist en levendigheid brengen naar een wijk of stad. Al veertig jaar verschijnen er in binnen- en buitenland onderzoeken die duidelijk maken dat culturele voorzieningen welvaartswinst brengen. Bekende studies zijn die van Meulenbelt uit 1991 (naar de uitstralingseffecten van de opera in Amsterdam) en van instituut Nyfer naar de impact van het muziekaanbod in Utrecht (2002).

Cultuur heeft een economische meerwaarde, omdat mensen tegenwoordig niet meer het werk volgen, maar het werk de mensen. Bedrijven trekken naar plekken waar zij het meeste **menselijk kapitaal** kunnen vinden.² Om mensen – en daarmee werkgelegenheid – te stimuleren, moeten gemeenten met elkaar wedijveren. Het culturele aanbod is hierbij belangrijk, omdat het met name ook kenniswerkers aantrekt.

Met name de podiumkunsten hebben, zo blijkt uit promotieonderzoek van Gerard Marlet, een groot effect op de aantrekkingskracht, omdat die – in tegenstelling tot musea – niet alleen aantrekkelijk zijn voor toeristen, maar vooral ook voor de inwoners. Bovendien brengen podia in de avonden levendigheid in de binnenstad, waardoor de horeca en het overige uitgaansleven ook gestimuleerd worden. Uit onderzoek van Brouwer en Thomsen (2007) kwam naar voren dat wijken met cultuur (waar bijvoorbeeld ook monumentale gebouwen en parken onder vallen) een hogere **vastgoedwaarde** hebben dan andere vergelijkbare wijken.

Gerard Marlet promoveerde in 2009 op een onderzoek naar de aantrekkingskracht van Nederlandse steden. In zijn publicatie: 'De aantrekkelijke stad' beschrijft hij dat steden die een gunstige ligging ten opzichte van werk en natuur combineren met een gevarieerd aanbod aan voorzieningen, de grootste aantrekkingskracht hebben op huishoudens. Dit zijn gemeenten met veel historie, cultuur, horeca en andere aantrekkelijke voorzieningen. Mensen vinden het fijn om deze voorzieningen dichtbij huis te hebben, zodat ze er spontaan gebruik van kunnen maken. Gemeenten die zo'n aantrekkelijke woonomgeving kunnen bieden, slagen erin mensen aan te trekken en vast te houden.

Niet alle culturele voorzieningen bevorderen overigens de aantrekkelijkheid van een stad. Musea, musicals en festivals bieden in de modellen van Marlet bijvoorbeeld geen significante verklaring voor het woongedrag van kenniswerkers en creatievelingen. Bibliotheekvoorzieningen en kleinschalige optredens hebben hier dan wel weer een positieve invloed op. Marlet concludeert in zijn proefschrift dat investeringen in cultuur de aantrekkingskracht van een gemeente vergroten als ze worden ingezet op culturele activiteiten die:

- Kleinschalig en divers zijn
- Op een uitgekiende locatie in de stad liggen
- Continu beschikbaar zijn
- Gericht zijn op de plaatselijke bevolking.

² Lash, S. & J. Urry. *Economies of signs and space*. Londen 1994.
Florida R. *The Rise of the Creative Class*. New York 2002

Het gaat dus om kunst en cultuur waarvan de inwoners doorlopend kunnen genieten.

Uit de genoemde studies komt steeds naar voren dat de relatie tussen cultuur en welvaartswinst ruimtelijk bepaald is. In welke mate meerwaarde optreedt, wordt bepaald door het type culturele voorziening, maar zeker ook door de situering ervan. Veel gemeenten hebben daarom de **ambitie** om in het ruimtelijk domein hun rol zo in te vullen dat de verbinding tussen de centrumondernemers en de cultuursector wordt versterkt en dat het evenementenbeleid bijdraagt aan de aantrekkelijkheid en levendigheid van het centrum. Het zorgt voor levendigheid en 'beleving', zowel in het centrum als op onze evenementenlocaties in het groen. Dat dit een belangrijk thema is komt ook tot uiting in de omgevingsvisie, waarin het behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden als belangrijk worden aangemerkt voor de identiteit en de welvaart van Weert.

De **maatschappelijke meerwaarde** van kunst en cultuur zien we in Weert op veel verschillende manieren terug:

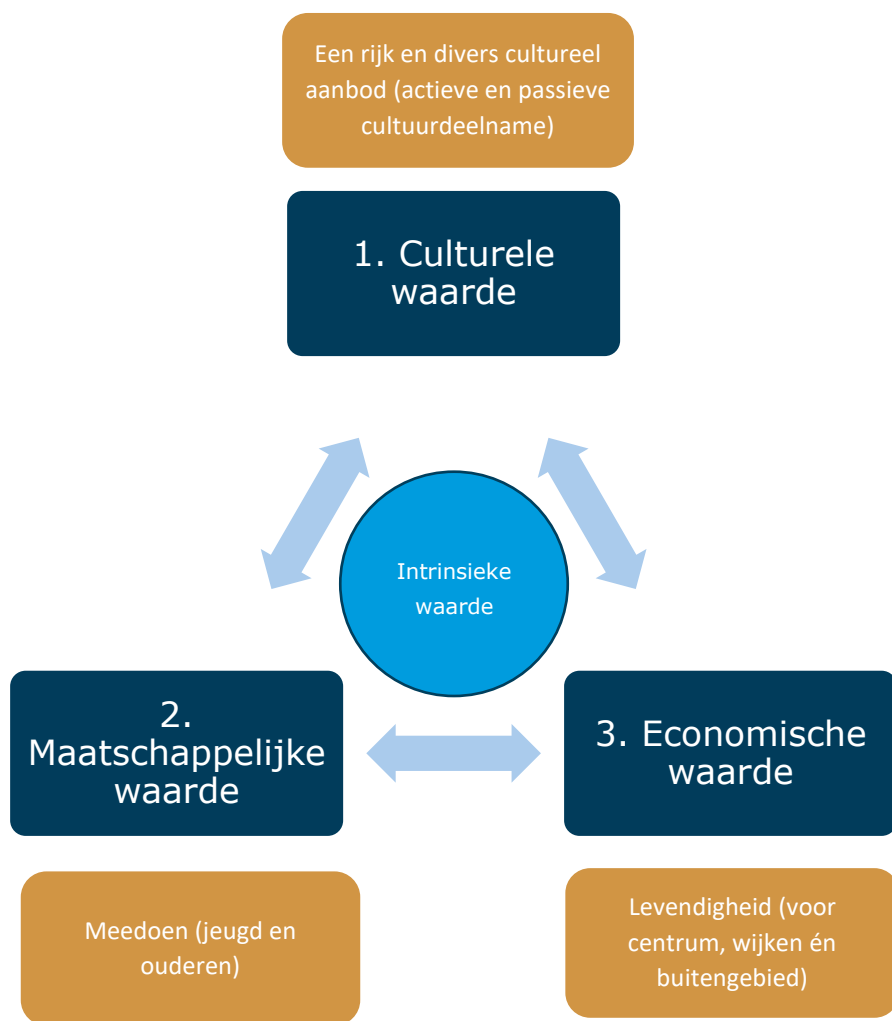
- Kunst en cultuur brengen mensen van verschillende achtergronden, leeftijden en gemeenschappen samen, waardoor de sociale cohesie en solidariteit worden bevorderd. Denk hierbij aan de groei van Weert met nieuwe inwoners van elders.
- Door culturele diversiteit te vieren, kan kunst bijdragen aan het bevorderen van inclusie en het bestrijden van discriminatie en vooroordelen.
- Kunst en cultuur bieden ontwikkelmogelijkheden voor mensen van alle leeftijden, van kleinschalige workshops tot formele opleidingen.
- Het beoefenen van kunst en het deelnemen aan culturele activiteiten kan individuen helpen bij zelfontdekking, zelfexpressie en het ontwikkelen van zelfvertrouwen.
- Kunst en cultuur bieden een uitlaatklep voor emoties, zowel voor makers als het publiek, waardoor stress wordt verminderd en emotioneel welzijn wordt bevorderd.
- Voortbouwend op het vorige punt, worden creatieve therapieën (zoals kunsttherapie en muziektherapie) gebruikt om mensen te helpen bij het verwerken van trauma, angst en andere mentale gezondheidsproblemen.

Daarnaast hebben kunst en cultuur ook een vanzelfsprekende **autonome waarde**. Voormalig staatssecretaris Uslu zei hierover het volgende:

"Erfgoed, kunst en cultuur: zij vormen wie we zijn. Maar dat lijken we niet altijd te beseffen. Pas zodra mensen een stuk van hun erfgoed, kunst, gebruik, of traditie dreigen te verliezen, wordt het belang ervan gezien en gevoeld. Cultuur geeft leven aan onze levens. Het heeft impact op wat we voelen, denken en waar we met elkaar over praten. Pas wanneer we vaker stilstaan bij wat cultuur met ons doet en hoe het onze levens verrijkt, krijgt zij de waardering die haar toekomt. Als we vooruit willen als mens, en als samenleving, dan is cultuur onmisbaar. Het blijft vreemd dat wij elkaar in dit land moeten overtuigen van het feit dat het goed is dat we geld uitgeven aan kunst en cultuur. Permanente reflectie op de rol van de overheid in kunst en cultuur is leerzaam. Maar laten we stoppen met een permanente reflectie op het nut van investeren in cultuur. Dat belang zou toch echt buiten kijf moeten staan – en buiten schot moeten blijven."

– Gunay Uslu, Huizingalezing, 9 december 2022

In onderstaande figuur vatten we de waarden van cultuur kernachtig samen.

Hoofdstuk 3: Context

3.1 Een karakteristiek van Weert

Weert als middelgrote gemeente kenmerkt zich door een sterke culturele infrastructuur. De culturele instellingen Bibliocenter, Munttheater, Muziekcentrum de Bosuil, RICK en Museum W vormen samen een stevig fundament voor het culturele leven. Daarnaast kent Weert een rijk verenigingsleven met vele harmonieën, fanfares, schutterijen, koren, en toneel- en dansgroepen.

Er is ook ruimte voor vernieuwing. Cultuurmakers krijgen de kans om zich te ontwikkelen en om te experimenteren met nieuwe vormen van kunst. Nieuwe spelers in het veld zetten Weert cultureel op de kaart; iets dat via tijdelijke subsidieregelingen van de gemeente Weert en het samenwerkingsverband van de Cultuurregio Limburg-Noord van extra impulsen wordt voorzien.

3.2 Trends en ontwikkelingen in de cultuursector

Recente ontwikkelingen in de cultuursector in het land zijn:

- Externe samenwerking: Er wordt een toenemende noodzaak gevoeld voor samenwerking vanuit de sector cultuur met andere beleidsterreinen zoals welzijn, Wmo en economie.

- Interne samenwerking: Er is een toenemende behoefte aan samenwerkingen binnen de cultuursector omdat er (a) steeds meer crossovers zijn tussen kunstdisciplines en (b) er vanwege beperkte budgetten sprake is van een permanente zoektocht naar efficiënte vormen van werken. Dit leidt tot de vorming van cultuurclusters /community centers/ bedrijfsverzamelgebouwen/ broedplaatsen en tegelijk tot een verzakelijking/ professionalisering van de cultuursector.
- Arbeidsmarkt: De krappe arbeidsmarkt leidt tot schaarste aan gekwalificeerde medewerkers voor de cultuursector. Er is een tekort aan combinatiefunctionarissen, (kunst)vakdocenten, theatertechnici, controllers en marketingmedewerkers.
- Energietransitie: De cultuursector is zich bewust van de noodzaak van energietransitie, maar het ontbreekt de culturele sector aan geld om deze transitie zelf te bekostigen.
- Inflatie en stijgende salarissen: De rijks- en gemeentelijke subsidies hebben in het verleden geen rekening gehouden met hoge inflatie. Daardoor kunnen culturele organisaties salarisverhogingen meestal niet meer uit de bestaande subsidies betalen.
- Nieuwe wetgeving en technologische ontwikkelingen: Nieuwe wetgeving en technologische ontwikkelingen verhogen de kosten en deze ontwikkeling gaat sneller dan de inflatie of de inflatie index kan bijhouden.

3.3 Hoofdpijnen van het cultuurbeleid

De taakverdeling tussen de overheden is in de cultuursector globaal als volgt.

Het Rijk:

- de landelijke zogeheten 'basisinfrastructuur' (het nationale aanbod zoals nationale theater- en dansgezelschappen, rijksmusea en landelijk opererende orkesten), incl. aansturing van de rijkscultuurfondsen
- beheer van rijkscollecties
- inkomensbeleid kunstenaars

Provincies:

- bovengemeentelijke coördinatie
- bevorderen van diversiteit en spreiding van voorzieningen
- beheer van provinciale collecties

Gemeenten:

- accommodaties voor de kunsten
- cultuureducatie en –participatie
- beheer van gemeentelijke collecties

Binnen de totale overheidsuitgaven voor cultuur bedraagt het aandeel van de gemeenten ca. 65%. Recent definieerde de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in het document *Samen cultuur borgen*³ de uitgangspunten die voor alle gemeenten gelden wat betreft het cultuurbeleid. Deze 10 vertrekpunten geven we in het kader op de volgende pagina verkort weer.

³ <https://vng.nl/sites/default/files/2024-01/propositie-cultuur-samen-cultuur-borgen.pdf>.

Tien vertrekpunten VNG

1. Cultuur is fundamenteel voor de samenleving. Cultuur verbindt, verrijkt en is een bron van educatie en plezier voor iedereen. Ze is in zichzelf van onschatbare waarde en biedt bovendien onnoemelijke maatschappelijke meerwaarde.
2. Cultuur is een publiek goed dat vraagt om structurele publieke investeringen. Net als bij welzijn, gezondheid en onderwijs is er meer nodig dan het vrije spel van de markt of incidentele en politiekafhankelijke keuzes.
3. In het cultuurbeleid is samenhang cruciaal: 1. tussen top en basis; 2. tussen continuïteit en vernieuwing; 3. tussen regio's.
4. Zonder basis geen top en vice versa. De basisinfrastructuur begint bij gemeenten die cultuur breed verankeren via onder meer gemeentelijke meerjarige cultuurvisies.
5. Vernieuwing, ook van de top, blijft nodig en berust op twee pijlers. Ten eerste de garantie van voldoende culturele voorzieningen en aanbod op gemeentelijk niveau, ten tweede minder concurrentie op incidentele subsidies. Om vernieuwing te borgen zijn continuïteit in financiering en lange termijnimpulsen nodig.
6. Cultuurregio's zijn van meerwaarde als ze niet zijn opgelegd. Regionale verschillen zijn niet erg zolang ze uitgaan van regionale kracht en identiteit.
7. Een vastgestelde (mogelijk wettelijke) basis voor cultuur met structurele publieke investeringen verdient als tegenhanger een stevige cultuursector. Professionalisering van de sector is nodig.
8. Gemeenten zijn als eerste overheid de belangrijkste cultuurfinancier. Zij zien de waarde van een kwalitatieve, levensvatbare cultuursector als werkgever. Gemeenten gaan daarbij uit van fair pay.
9. Het streven is dat elke gemeente vanaf 2029 een (al of geen fysieke) voorziening voor cultuureducatie en -participatie (inclusief erfgoedparticipatie) kent, nauw verweven met het onderwijs en maatschappelijke partners.
10. Gemeenten staan voor goed opdrachtgeverschap (voorbij politieke waan en verkiezingen), voor vanzelfsprekende onderlinge samenwerking en voor duidelijke, vanuit visie gedragen keuzes.

Het Rijk stelde in het afgelopen decennium vast dat het ontbreken van wetgeving ertoe leidt dat er zowel bij het Rijk als bij gemeenten 'gaten' vallen in de cultuursector. Daarom gaat het Rijk er in toenemende mate over om wetgeving in te stellen. Voor de bibliotheeksector is dat al gerealiseerd (WsoB 2015 - bibliotheekwet). Voor de overige cultuursector is dit nog onderwerp van overleg.

In het landelijk cultuurbeleid spelen drie gedragscodes een belangrijke rol: de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie. De codes zijn bedoeld voor een gezonde en veerkrachtige cultuursector. Hieronder worden de codes kort toegelicht.

- **Governance Code Cultuur**

De Governance Code Cultuur is een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De code omvat het volledige besturingsproces: beleid, uitvoering, toezicht en verantwoording. De negen principes van de code vinden hun vertaling in praktijkaanbevelingen.

- **Fair Practice Code**

De Fair Practice Code is een gedragscode voor ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie op basis van vijf kernwaarden: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. De code nodigt uit tot kritische reflectie en biedt richtlijnen voor hoe de sector samen kan werken aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk.

- **Code Diversiteit & Inclusie**

De Code Diversiteit & Inclusie is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. De code is een instrument voor zelfregulering, met als doel dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Een basisvereiste is dat de sector voor iedereen gelijkwaardig toegankelijk is, zodat de sector van iedereen wordt.

3.4 Het cultuurbeleid van de provincie Limburg

Het Rijk en de provincies spelen een rol in de publieke financiering van cultuur. Provincies geven subsidie aan cultuur die van belang is voor de regio, zoals cultuureducatie en erfgoed. Ook zetten zij zich in voor spreiding van culturele (onderwijs-)voorzieningen in de regio.⁴ De provincie Limburg legde recent haar kunst- en cultuurbeleid vast in het Beleidskader 2024-2027 *Cultuur en erfgoed voor iedereen*. De Cultuurregio Noord-Limburg en de Stedelijke Cultuurregio Zuid-Limburg hebben aparte meerjarenplannen. In deze cultuurregio's zijn de centrumgemeenten de penvoerders. Weert, Roermond, Venlo en Venray zijn de centrumgemeenten van de Cultuurregio Noord-Limburg.

Beleidskader 2024-2027: Cultuur en Erfgoed voor iedereen

Als maatschappelijke opgave stelt de provincie Limburg dat elke Limburger toegang moet hebben tot alle vormen van cultuur. Daarbij heeft de provincie voor de komende jaren vier doelstellingen:

- In 2027 is het cultureel aanbod en de culturele infrastructuur in Noord- en Midden-Limburg niet alleen vergroot, maar vooral aan de basis versterkt t.o.v. 2023;
- In 2027 is een groter aandeel van de Limburgse jeugd in aanraking gekomen met het cultureel aanbod in Limburg;
- In 2027 is het lokale culturele aanbod dat door de Provincie wordt ondersteund versterkt;
- In 2027 is het gebruik en de zichtbaarheid van de Limburgse taal meer gestimuleerd en gericht op het behoud van het Limburgs.

Voor de culturele infrastructuur geldt dat de volgende resultaten worden beoogd:

- De aanbevelingen uit visitatie van de Limburgse musea zijn geïmplementeerd;
- Het Limburgs Museum heeft de rol van identiteitsdrager van Limburg omarmd en rapporteert hierover;
- Er is een toegankelijk cultureel aanbod van de instellingen die door de provincie worden gesubsidieerd;
- Tenminste 900 kinderen hebben jaarlijks via het Jeugdfonds een betaling van contributie of lesgeld (bij culturele instellingen) ontvangen;
- Vijftig filmproducties zijn gemaakt met oog voor Limburgse taal, geschiedenis, cultuur.

Wat betreft het cultuurbeleid wordt gestreefd naar:

- Veertig projecten en/of bewustwordingscampagnes ondersteund vanuit de Provincie die het Limburgs als levende taal op bijzondere wijze onder de aandacht brengen.

⁴ De provincies zien het cultuurstelsel als een raderwerk dat optimaal werkt als er goede afstemming is tussen de verschillende overheidslagen ('één overheid') en de culturele sector. De uitgangspunten van de provincies zijn in 2022 vervat in het rapport *Op weg naar herpositionering, visie op de rol van de provincies in het cultuurbestel* (<https://www.ipo.nl/media/covlyuxt/berenschotrapport-op-weg-naar-herpositionering-nov-2022.pdf>).

- 55.000 leerlingen die worden bereikt in primair en voortgezet onderwijs via Cultuureducatie-met-Kwaliteit;
- 6.000 leerlingen uit het basisonderwijs die Arriva naar Limburgse culturele instellingen vervoert in de periode '24-'27;
- 120 kleinschalige evenementen & festivals ondersteund vanuit Provincie;
- Provinciale ondersteuning voor volkscultuur evenementen zoals Draaksteken, Passiespelen, Heiligdomsvaarten;
- 75 crowdfunding-campagnes via *Voor de Kunst*-samenwerking;
- Provinciale ondersteuning voor meer culturele organisaties en collectieven in Noord- en Midden-Limburg.

Cultuurregio Noord-Limburg

Het begrip 'stedelijke cultuurregio' werd door de landelijke Raad voor Cultuur geïntroduceerd in de verkenning *Cultuur voor stad, land en regio* uit 2017. De Raad stelde in dat document dat stedelijke cultuurregio's veel overeenkomsten vertonen met culturele ecosystemen. De stedelijke regio's kenmerken zich, volgens de Raad, door een centrumgemeente (soms meer dan één) die fungeert als cultureel brandpunt. Meestal is dit een grote gemeente met een hoog voorzieningsniveau. Omliggende gemeenten vullen dit aan met hun cultuuraanbod. Makers, gezelschappen, galleries, podia en cultuureducatie-instellingen wortelen zich in zo'n stedelijke omgeving. Zij vinden er hun inspiratie, nemen deel aan het sociale en maatschappelijk leven, verbinden zich met andere creatievelingen en instellingen. Ondernemers vestigen zich in de nabijheid van de culturele bedrijvigheid. Het publiek uit de wijken, dorpen en streken vindt er vrijwel alle voorzieningen waaraan het behoefte heeft.

Een stedelijke cultuurregio kan een vertrekpunt vormen voor bestuurlijke samenwerking. Binnen Nederland waren er in eerste instantie vijftien van zulke samenwerkingsverbanden.

De gemeente Weert valt binnen de Cultuurregio Noord-Limburg. Deze cultuurregio telt 13 gemeenten die sinds 2018-2019 samenwerken als 'Cultuurregio Noord-Limburg'. In het tweede meerjarenplan is in 2023 een inventarisatie opgenomen van de behoefte in de regio om het culturele aanbod, de zichtbaarheid ervan, het productieklimaat en de talentontwikkeling te versterken.⁵ Dit leidde tot een aantal gezamenlijke projecten die financieel mede zijn ondersteund door de provincie Limburg.

Begin 2024 erkende de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de regio Noord-Limburg officieel als cultuurregio.

De deelname van de gemeente Weert aan de Cultuurregio bevordert de samenwerking en de afstemming in visie en beleid met de omliggende gemeenten en de regio. De cultuurregio verbindt lokale makers en andere talentvolle inwoners met elkaar en de bestaande culturele infrastructuur. Door deze verbindingen ontstaan nieuwe kansen en mogelijkheden. In 2024 wordt een nieuw meerjarenplan voor de cultuurregio Noord-Limburg geformuleerd, waarin de bestaande doelen verder zullen worden uitgewerkt.

⁵ De cultuurregio omvat de gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roermond, Venlo, Venray en Weert.

Hoofdstuk 4: Relevante gemeentelijke beleidsdocumenten

Het cultuurbeleid vindt niet plaats in een vacuüm. Integendeel: er zijn vele raakvlakken met andere beleidsterreinen. Bovendien zijn er kaderstellende documenten die bepalend zijn voor de uitgangspunten van het cultuurbeleid. We zullen de verschillende beleidskaders van de gemeente Weert kort doornemen en hun relevantie voor het gemeentelijke cultuurbeleid toelichten.

4.1 Coalitieprogramma

In het coalitieprogramma 'Samen Doen' (2022-2026) wordt benadrukt dat onder andere een goed cultureel aanbod belangrijk is voor de aantrekkingskracht van Weert als woon-, werk- en recreatiegemeente. Het college zet in op een nog betere positionering als centrumgemeente, waarbij ook cultuur een van de middelen is om Weert op de kaart te zetten, in samenwerking met inwoners en ondernemers. Het college spreekt uit met de cultuursector te willen blijven werken aan een sterke culturele infrastructuur voor Weert. Door inzet van de coronacompensatie-middelen (€ 1 mln.), continuering van de inzet van combinatiefunctionarissen (verbinders tussen onderwijs, sport en cultuur) en door onderzoek naar mogelijke nieuwe huisvesting van Bibliocenter en het Munttheater.

4.2 Strategische visie en ontwerp-omgevingsvisie

Zowel in de strategische visie uit 2021 als in de ontwerp-omgevingsvisie staat opgenomen dat de gemeente Weert ten opzichte van de buurgemeenten fungeert als centrumgemeente en voor de regio als netwerkstad. Weert heeft volgens deze sleuteldocumenten een verzorgingsgebied van ongeveer 150.000 mensen, wonend c.q. komend uit de gemeenten Nederweert, Leudal, Cranendonck, Eindhoven en Weert. De centrumfunctie wordt vervuld door voorzieningen zoals een station, winkelaanbod, een ziekenhuis, een museum, een centrum voor de kunsten, een bibliotheek en een theater.

Wil Weert als centrumgemeente aantrekkelijk blijven, dan moeten haar 'troefkaarten' op orde zijn. Mensen uit de regio Eindhoven kunnen volgens de Omgevingsvisie worden verleid om zich in Weert te vestigen door de aantrekkingskracht van onder meer het stadscentrum te vergroten. De aanwezigheid en de groeipotentie van culturele voorzieningen is daarbij van strategisch belang. (Zie kader).

De ontwerp-omgevingsvisie van de gemeente gaat op pag. 23 uit van 10% bevolkingsgroei tot 2035, een cijfer dat mogelijk naar 20% in 2040 wordt bijgesteld, afhankelijk van de uitkomsten van de Verkenning Invloedsfeer Brainport.

Wat betreft demografische ontwikkelingen van Weert gaan de Strategische Visie en de ontwerp-omgevingsvisie ervan uit dat:

- Weert vanaf 2030 te maken krijgt met een dubbele vergrijzing;
- de bevolkingsgroei van de afgelopen tien jaar nog een tijd aanhoudt.

In de ontwerp-Omgevingsvisie staat op pagina 27 dat de gemeente inzet op het clusteren van activiteiten om leegstand terug te dringen, efficiënter gebruik van accommodaties en verbetering van exploitaties. Ook bij cultuurgebouwen kunnen verschillende culturele functies gecombineerd worden, en ruimten multifunctioneel ingezet worden. We zien elders in het land dat dit vaak een succes is. Hierbij wordt een link gelegd met het nog vast te stellen Omgevingsprogramma van de binnenstad.

4.3 Sociaal domein

De drie gemeenten Leudal, Nederweert en Weert werken samen op het gebied van beleidsvorming en (gedeeltelijke) beleidsuitvoering binnen het sociaal domein. De samenwerking is gebaseerd op een gezamenlijke visie op het sociaal domein. Die visie is vastgelegd in het Beleidsplan Sociaal Domein Midden-Limburg West 2024-2027. Het is een actualisatie van het voorgaande plan. De visie en kernboodschap zijn onveranderd. De kernboodschap blijft: 'Samen aan de slag met talent: iedereen telt mee, doet mee en draagt bij naar eigen vermogen.'

De gemeentelijke visie is: 'We gaan voor een samenleving in een omgeving waar onze inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen naar vermogen. De behoefte en het talent van de inwoner staan centraal. Dit betekent dat mensen iets voor elkaar betekenen, dat er respect is voor elkaars eigenheid en dat er ruimte is voor individuele keuzes. De inwoner kan erop vertrouwen dat de gemeente voorziet in passende ondersteuning als deze nodig is.'

Het Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein Midden-Limburg West 2024-2027 draagt bij aan de strategische waarde 'Iedereen doet mee' en aan de maatschappelijke effecten die de gemeente beoogt, te weten: 'Inwoners voelen zich positief gezond', 'Inwoners kijken naar elkaar om' en 'Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat'. In het beleidsplan zijn de doelen opgenomen waaraan door de drie gemeenten - gezamenlijk dan wel afzonderlijk - wordt gewerkt:

1. Een sterke lokale sociale basis.
2. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op, krijgen gelijke kansen, en ontwikkelen talenten.
3. Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk.
4. Meer inwoners kunnen hun talenten benutten.
5. Meer inwoners blijven op een veilige en verantwoorde manier (langer) zelfstandig wonen.

4.4 Aanpalende beleidsterreinen

Overige relevante beleidsdocumenten zijn:

- **De regelingen compensatiemiddelen lokale culturele infrastructuur.**
Deze regeling is gebaseerd op de beschikbaarheid van tijdelijke gelden voor het herstel van de cultuursector ná de coronaperiode. De regeling wordt benut om nieuwe initiatieven te ondersteunen.
- **Het uitvoeringsdocument combinatiefuncties 2019-2023.**
Combinatiefunctionarissen zijn professionals die werkzaam zijn in meerdere sectoren, vaak met de focus op sport, onderwijs, en cultuur. Hun taak is om activiteiten te organiseren en uit te (laten) voeren die verschillende maatschappelijke doelen dienen. Bijvoorbeeld, een combinatiefunctionaris kan zowel creatieve lessen op scholen (laten) geven als culturele activiteiten in de buurt organiseren.
Het doel van combinatiefunctionarissen is om de samenwerking tussen verschillende domeinen te bevorderen en ervoor te zorgen dat er een breed scala aan activiteiten beschikbaar is voor verschillende doelgroepen. Dit kan bijdragen aan een gezondere, actievere levensstijl en meer betrokkenheid bij culturele activiteiten.
- De **Museumvisie** is voor Stadsmuseum Jacob van Horne in 2017 opgesteld en in 2020 verder aangescherpt. In 2017 werden vier mogelijke scenario's gepresenteerd: scenario Full, Medium, Light en sluiting van het museum. De raad koos voor 'Scenario Medium' en stelde de daarbij begrote budgetten vast voor renovatie en exploitatie. De Museumvisie 2017, met de daarin geformuleerde doelen en ambities, vormde het vertrekpunt voor de inhoudelijke verdieping en verbouwing. In 2021 heropende het museum onder de naam

Museum W. Bezoekers treffen nu thema's aan die te maken hebben met wie we zijn en wat ons als mens vormt, zowel individueel en collectief. De zogeheten 'kringloop van het leven' staat centraal.

- Het **Evenementenbeleidsplan** van de gemeente. Dit dateert uit 2015 en is in december 2023 door het college ingetrokken. In plaats daarvan werd een handleiding vastgesteld: "Passende ruimte voor Initiatief" bij evenementen, horeca en gebruik van de openbare ruimte. Daarmee zijn de spelregels geformuleerd die gelden voor evenementen die in Weert plaatsvinden. Er is (nog) geen beleidskader voor eventuele gemeentelijke subsidiering van de evenementen.

Wat betreft voorzieningen zijn er een paar organisaties die met hun activiteiten aansluiten bij wat er op cultureel gebied in Weert gebeurt:

- **Stichting Nieuwe Helden** is een hiphop-community. Zij worden in hoofdstuk 6 verder toegelicht.
- Bij **Jongerencentrum HangOut Boshoven** kunnen jongeren terecht voor Join Us (zie hieronder), een opnamestudio, open inloop, activiteiten en workshops. Speciaal voor leerlingen van het Kwadrant is er ook **Jongerencentrum The Break**.⁶
- **Punt Welzijn** verricht jongerenwerk door preventief contact te onderhouden, ondersteuning te bieden bij vragen en/of problemen en jongeren te stimuleren tot zelfontplooiing. Middelen die hiervoor worden ingezet zijn het organiseren van gratis activiteiten gericht op talentontwikkeling, empowerment, ontmoeting en ontspanning. Deze activiteiten vinden voornamelijk plaats in een van de jongerencentra of op school.⁷
- De organisatie **Join Us** organiseert bijeenkomsten voor jongeren uit gemeente Weert die het lastig vinden om leuke dingen te doen met leeftijdsgenoten. De organisatie bestrijdt eenzaamheid onder jongeren door heel Nederland met een erkende methodiek, gemeentelijke samenwerking en verschillende vormen van preventie.⁸

Relevant voor de culturele sector zijn ook de activiteiten van **Weert Marketing**. Na een tijd stil te hebben gelegen, werkt Stichting Weert Marketing sinds eind 2023 samen met de gemeente aan de nieuwe opbouw van Weert Marketing. De kwartiermakers Eric Boselie (directeur Eindhoven 247 BV) en Edwin Schellekens (directeur Raadhuis Advies/Trifaire BV) hebben gewerkt aan draagvlak bij partners en diverse activiteiten opgepakt. De kwartiermakers vormen samen met Cultuurcoördinator Sander Hoeben het tijdelijke bestuur van de stichting.⁹ Op dit moment worden onder meer de winkels, horeca en evenementen door Weert marketing gepromoot met de slogan "Dit is Weert".¹⁰

⁶ <https://www.puntwelzijn.nl/voor-wie/jongeren/jongerencentra/>.

⁷ <https://www.puntwelzijn.nl/voor-wie/jongeren/>.

⁸ <https://join-us.nu/support-onze-missie>.

⁹ <https://www.weert.nl/herstart-stichting-weert-marketing>.

¹⁰ <https://www.weert.nl/herstart-stichting-weert-marketing>.

4.5 Stedelijke ontwikkeling

Zowel in de Strategische Visie uit 2021 als in de Omgevingsvisie is een belangrijk perspectief dat Weert voor de buurgemeenten een centrumfunctie en voor de regio de functie van netwerkstad blijft vervullen.

Weert heeft volgens deze sleuteldocumenten een verzorgingsgebied van ongeveer 150.000 mensen. Niet alleen mensen uit Weert, Nederweert en Leudal, maar ook inwoners uit Cranendonck en de agglomeratie Eindhoven zijn gericht op Weert.

De Strategische Visie en de Omgevingsvisie gaan ervan uit dat:

- Weert vanaf 2030 te maken krijgt met een dubbele vergrijzing;
- de bevolkingsgroei van de afgelopen tien jaar nog een tijd aanhoudt.

De Omgevingsvisie van de gemeente gaat uit van een bevolkingsgroei van 10% tot 2035, met een mogelijke bijstelling naar 20% in 2040, afhankelijk van de uitkomsten van de Verkenning Invloedsfeer Brainport. In het plan Limburg Centraal (van de provincie en de zes Limburgse knooppuntgemeenten) is alvast het voornemen geformuleerd om bij OV-knooppunt Weert het aantal woningen uit te breiden. Het doel is 3.804 extra woningen te realiseren binnen een straal van 1,5 km van station Weert.

Relevant voor de culturele instellingen zijn de diverse stedelijke (her)ontwikkelingsprojecten die in voorbereiding zijn. Denk bijvoorbeeld aan het Beekstraatkwartier, het Kazerneterrein en de diverse dorpsontwikkelingsplannen. De herontwikkeling van het Beekstraatkwartier omvat het oude stadhuis aan de Beekstraat en de omgeving daarvan. Het oude stadhuis is sinds 2015 tijdelijk in gebruik door Cwartier, een verzameling van (kleine) ondernemers. De gemeente wil in de komende periode komen tot een definitieve invulling van het Beekstraatkwartier. Zowel Bibliocenter als het Munttheater willen graag betrokken blijven bij deze ontwikkeling van het Beekstraatkwartier. Zie hierover in hoofdstuk 6.

Het Van Horne kazernecomplex kenmerkt zich door veel bouwhistorisch erfgoed. Het plan Horne Quartier Weert (HQ Weert) beoogt dat er meer dan 500 woningen worden gerealiseerd. Ook (culturele) voorzieningen kunnen hierbinnen wellicht een plek krijgen, mogelijk met behoud van enkele monumentale karakteristieken van de gebouwen en het groen. Een locatie die van culturele betekenis kan zijn in dit gebied is het openluchttheater De Lichtenberg, dat momenteel casco is gerestaureerd. Er zijn mogelijkheden voor een hernieuwde culturele invulling.

Voor de dorpskernen worden in de komende periode ontwikkelingsplannen gemaakt waarin onder meer de vitaliteit van de dorpen nader bekeken wordt. Multifunctionele sociaal-culturele accommodaties (in de vorm van plekken voor ontmoeting of voor repetities of cursussen) kunnen hierbij wellicht een rol spelen.

Hoofdstuk 5: Feiten en cijfers over cultuur in Weert

5.1 Subsidies voor kunst en cultuur

De gemeente Weert zet subsidies in als één van de instrumenten om de beleidsdoelen te behalen. Subsidies zijn een eenmalige of een structurele bijdrage van de gemeente aan activiteiten die in lijn liggen met het gemeentelijk beleid.¹¹ Alle subsidies die de gemeente Weert vanaf 2017 verstrekke zijn terug te vinden in het openbaar subsidieregister.¹²

Structurele subsidies

Structurele of jaarlijkse subsidies worden verstrekt aan organisaties die het gehele jaar door culturele activiteiten organiseren. De culturele instellingen RICK, Munttheater, Bibliocenter en De Bosuil maken deel uit van de subsidieregeling Professionele Instellingen Weert 2017.¹³ Op grond van de Subsidieregeling Cultuur Weert 2017¹⁴ wordt subsidie verstrekt aan in Weert gevestigde culturele verenigingen zoals zang-, muziek- en toneelverenigingen. Een derde structurele subsidieregeling is Subsidieregeling Begrotingsposten Weert 2018.¹⁵ Vanuit deze regeling krijgen onder meer het Filmhuis Weert, het Internationaal Kinderfestival en Bospop structureel een subsidie.

Incidentele subsidies

Incidentele subsidies worden verstrekt aan organisaties die voldoen aan specifieke (beleids)doelstellingen. De gemeente Weert biedt de volgende incidentele subsidies voor kunst- en cultuur:

- Evenementensubsidie: een subsidie voor organisaties zonder winstoogmerk die een evenement willen organiseren. Het evenement moet bijdragen aan de doelstelling van een gastvrije, levendige en aantrekkelijke gemeente. Subsidieverstreking vindt plaats op grond van de Subsidieregeling Evenementen Weert 2017.¹⁶
- Stimulering voor nieuwe culturele initiatieven (tijdelijke regeling in 2023 en 2024): een eenmalige subsidie die als impuls bedoeld is voor de lokale kunstensector in de gemeente Weert. Voorwaarden van deze regeling zijn onder meer dat het voor Weert vernieuwende projecten zijn, er nieuwe samenwerkingen tot stand komen, en kennisdeling en zichtbaarheid gestimuleerd worden. De subsidie kan worden aangevraagd door culturele instellingen of organisaties en zelfstandige ondernemers uit Weert. Subsidieverstreking vindt plaats op grond van de Subsidieregeling stimulering nieuwe culturele initiatieven gemeente Weert 2022.¹⁷
- Projectsubsidie voor amateurkunsten (tijdelijke regeling in 2023 en 2024): een eenmalige projectsubsidie die de amateurkunstensector een impuls geeft. Voorwaarden zijn dat men middels projecten huidig publiek en nieuw publiek bereikt, (verdere) artistieke ontwikkeling bevordert en samenwerking tussen bijvoorbeeld amateurverenigingen en scholen of amateurverenigingen en andere culturele organisaties stimuleert. De subsidie is uitsluitend beschikbaar voor amateurkunstorganisaties en verenigingen. Subsidieverstreking vindt

¹¹ <https://www.weert.nl/subsidiehulp>.

¹² <https://www.weert.nl/subsidieregister>.

¹³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-21832.pdf>.

¹⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-21791.html>.

¹⁵ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR477834>.

¹⁶ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-48186.html>.

¹⁷ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR685197/2>.

plaats op grond van de Regeling eenmalige projectsubsidie Amateurkunstensector gemeente Weert 2022.¹⁸

- Culturele innovatie, waarden en lef: een subsidie voor organisaties die een cultureel project organiseren. Projectvoorstellen kunnen binnen kaders van diversiteit, innovatie & lef, talentontwikkeling, cultuureducatie worden ingediend.
- Cultuurregio Noord-Limburg: op basis van een meerjarenplan verstrekt de cultuurregio Noord-Limburg subsidies aan makers met een regionale functie of uitstraling in de disciplines pop, urban en film. Doelstellingen zijn het verbeteren van de zichtbaarheid van het rijke culturele aanbod in de regio, het versterken van het productieklimaat en (talent)ontwikkeling. De cultuurregio stimuleert samenwerking tussen individuele makers en de bestaande culturele infrastructuur. In 2023 is binnen de cultuurregio ruim €180.000 aan subsidies verstrekt aan projectplannen die bijdroegen aan genoemde doelstellingen.

De bovenstaande regelingen worden veelvuldig gebruikt. Vele projecten en activiteiten zijn gerealiseerd en dit heeft geleid tot nieuwe mogelijkheden en samenwerkingen. Budgetten voor incidentele activiteiten en nieuwe initiatieven bieden de kans om in te spelen op de dynamiek van het culturele werkveld.

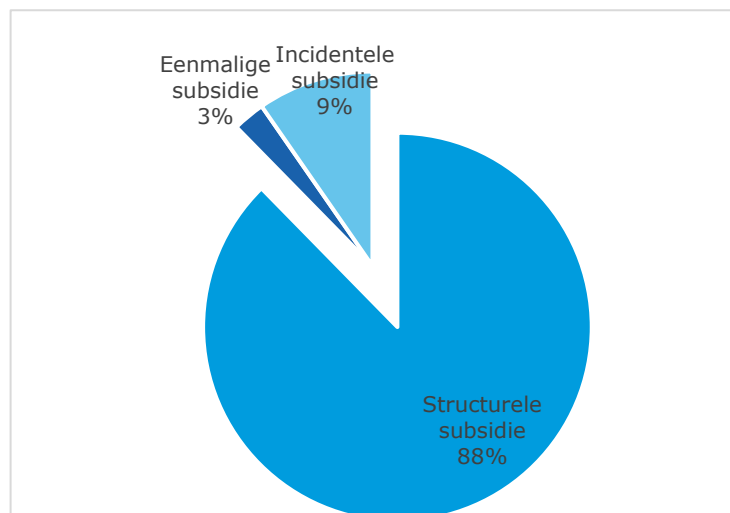
5.2 Subsidieverstrekingen in 2023

Op de website van de gemeente Weert is een duidelijk overzicht te vinden van alle verschillende subsidieregelingen en de bijbehorende aanvraagformulieren. Tevens is een overzicht van verstrekte subsidies opgenomen (subsidieregister).

In 2023 verstrekte de gemeente Weert

- € 4.390.124,73 aan structurele subsidies,
- € 483.551,80 aan incidentele subsidies, waarvan € 134.432,00 aan eenmalige subsidies.

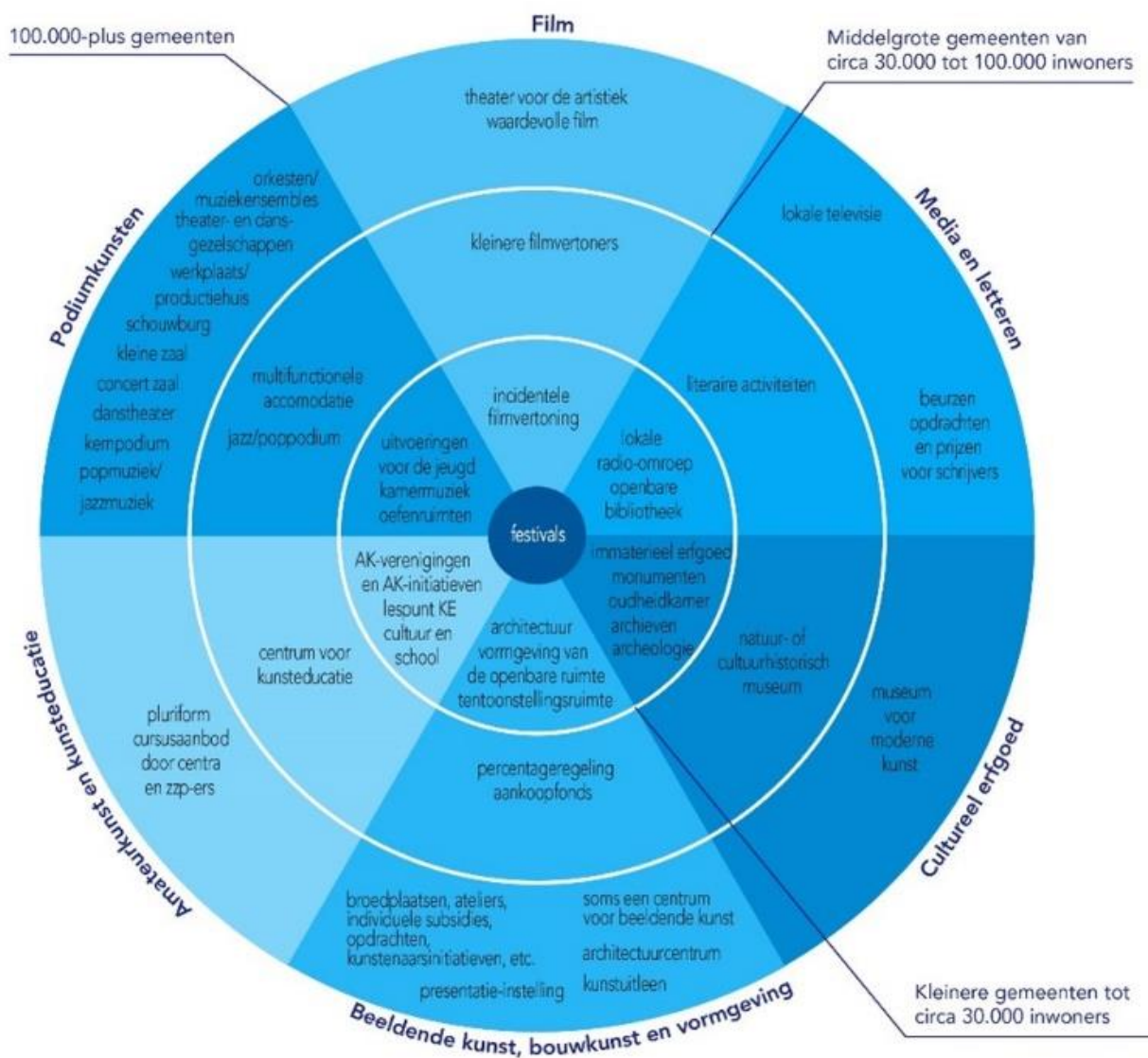
In totaal verstrekte de gemeente Weert in 2023 € 5.008.108,53 aan kunst- en cultuursubsidies. De subsidies voor kunst en cultuur in Weert zijn in paragraaf 5.5 in perspectief geplaatst.

¹⁸ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR685200/2>.

5.3 De culturele infrastructuur van Weert

Om handvatten te bieden voor gemeentelijk cultuurbeleid, ontwikkelde de VNG in samenspraak met Cor Wijn van Bureau Berenschot een ringenmodel dat door veel gemeenten gebruikt wordt als richtlijn voor de inrichting van de culturele infrastructuur (zie onderstaand figuur uit 2014).

In dit model is een indeling beschreven in drie 'stappen': kernachtig gemeentelijk cultuurbeleid, uitgebreid gemeentelijk cultuurbeleid en alomvattend cultuurbeleid. Het model geeft een overzicht van de basisinfrastructuur voor gemeenten van verschillende grootten. Het model kan als toetsingskader worden gebruikt voor de culturele infrastructuur.

In het model is het aantal inwoners het uitgangspunt, waarbij een minimaal takenpakket van de gemeente wordt aangegeven. De grenzen liggen respectievelijk bij 25.000-30.000 inwoners, 30.000-100.000 inwoners en meer dan 100.000 inwoners. Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag worden daarnaast als aparte categorie gezien.

De gemeente Weert zit met 50.000 inwoners in de tweede ring (30.000 tot 100.000 inwoners). Weert heeft alle voorzieningen die horen bij kleinere gemeenten (tot ca. 30.000 inw.) en daarnaast veel van de culturele voorzieningen die onderdeel zijn van het 'uitgebreide pakket' dat hoort bij middelgrote gemeenten. Dat Weert veel van dit soort culturele voorzieningen heeft komt doordat de gemeente een **regiofunctie** vervult (zie paragraaf 4.5: Weert heeft een voedingsgebied van ca. 150.000 mensen)

Hieronder is de culturele voorzieningenstructuur van Weert weergegeven:

- Festivals/evenementen
- Een openbare bibliotheek
- Een lokale omroep
- Monumenten, immaterieel erfgoed, en een historische vereniging
- Aandacht voor de openbare ruimte en architectuur
- Tentoonstellingen
- Amateurkunstverenigingen
- Cultuureducatief aanbod (binnen- en buitenschools)
- Uitvoeringen voor de jeugd
- Oefenruimtes
- Filmvertoningen
- Literaire activiteiten
- Een cultuur-historisch museum
- Beeldende kunstbeleid
- Een kunstencentrum
- Podiumkunstaccommodaties (theater, pop).

5.4 Bevordering van cultuurdeelname

Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur

Eén van de manieren om cultuurdeelname te stimuleren is het wegnemen van financiële drempels. De gemeente Weert is bijvoorbeeld aangesloten bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur, waarbij lesgeld, materialen en/of contributie voor jeugdleden betaald kan worden.

Stichting Volwassenenfonds Sport & Cultuur

Deze stichting is bedoeld voor mensen van 18 jaar en ouder die financiële hulp nodig hebben om mee te kunnen doen aan activiteiten als zwemles, muziekles, fitness, voetbal, theater- of dansles. Het Volwassenenfonds betaalt lesgeld en/of materialen voor volwassenen die leven rond het bestaansminimum. Het budget wordt incidenteel ook ingezet voor een theaterbezoek.¹⁹

Inwoners kunnen voorts een Meedoenbijdrage krijgen als ze te weinig inkomen hebben. Deze bijdrage mag ook ingezet worden om deel te nemen aan culturele activiteiten.²⁰

5.5 Uitgaven voor cultuur in perspectief

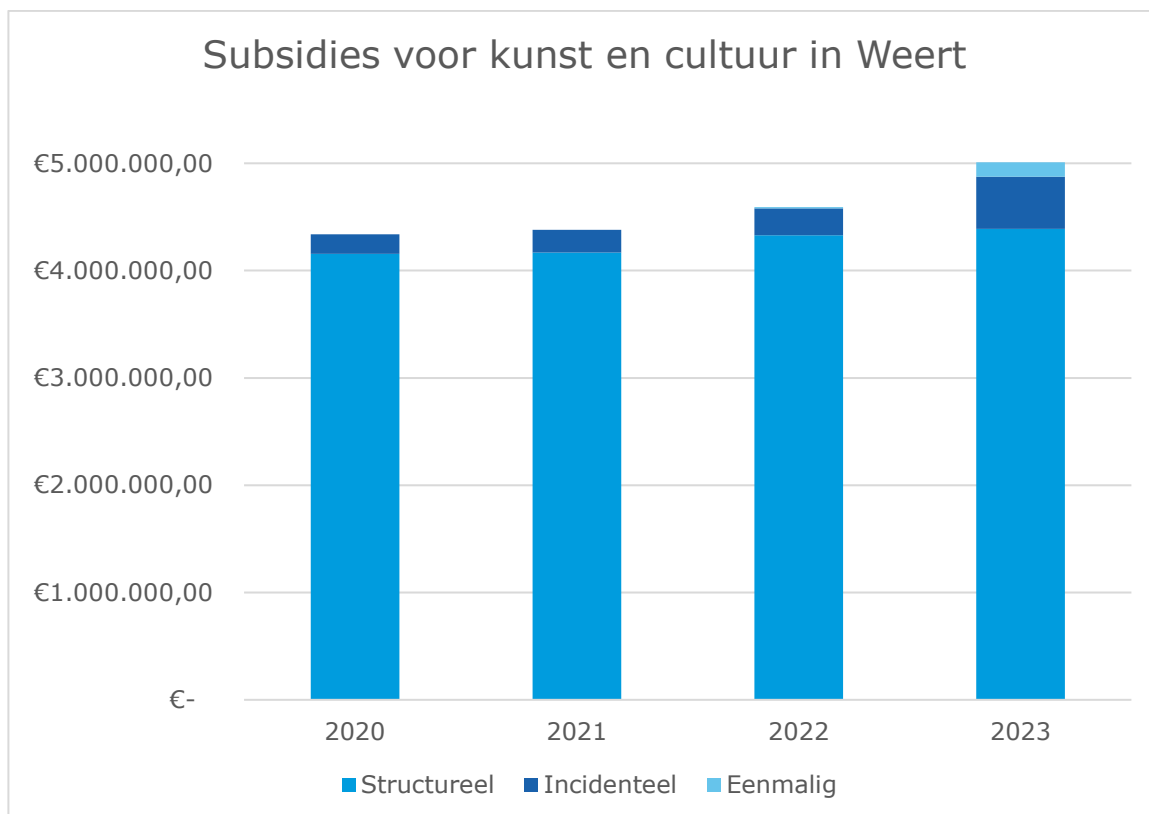
In de afgelopen jaren zijn de uitgaven aan kunst en cultuur in Weert toegenomen, zowel op het gebied van structurele subsidies als op het gebied van incidentele (en eenmalige) subsidies. Deze stijging is voornamelijk te verklaren door de indexering van de subsidiebedragen.

¹⁹ <https://www.volwassenenfonds.nl/>.

²⁰ <https://www.weert.nl/meedoenbijdrage>

	Uitgaven voor cultuur
2020	€ 4.336.832,75
2021	€ 4.378.928,72
2022	€ 4.593.138,13
2023	€ 5.008.108,53

De grootste subsidies in Weert (in het algemeen, niet alleen binnen kunst en cultuur) gaan naar de instellingen Munttheater, Bibliocenter en RICK. Hieronder een overzicht van de subsidieverstrekingen van 2020 tot en met 2023:

Volledigheidshalve zij opgemerkt dat Museum W niet door de gemeente wordt gesubsidieerd: de museumorganisatie maakt onderdeel uit van de gemeente Weert.

Hoofdstuk 6: De kunst en cultuursector van Weert

In dit hoofdstuk volgt er een beschrijving van de kunst- en cultuursector in Weert, van (professionele) makers en instellingen tot aan educatie en (lokale) initiatieven. Zoals in dit hoofdstuk zal blijken, is er een groot cultureel aanbod in Weert en kent de gemeente een rijk verenigingsleven.

6.1 Podiumkunsten

Munttheater

Het Munttheater ligt midden in het centrum van Weert. Het theater begon in 1974 als Cultureel Centrum De Munt met een vlakke vloerzaal. Door de jaren heen groeide De Munt uit tot een volwaardig professioneel theater met 440 stoelen met een vaste en uitgebreide professionele kern. De naam werd gewijzigd naar Munttheater. Het gebouw is eigendom van de gemeente Weert. In het Rabobank Theatercafé kan voor en na voorstellingen een drankje gedronken worden. Naast een uitgebreide professionele programmering (in alle genres) fungeert het Munttheater nog steeds als belangrijk podium voor verenigingen in Weert. Op deze manier vervult het theater ook een belangrijke culturele functie voor de amateurkunst en -verenigingen in de gemeente. Het theater heeft de doelstelling om naast culturele en commerciële functies in de komende jaren ook een sociaal-maatschappelijke functie te vervullen ten behoeve van de sociale cohesie voor de gemeente.²¹

Poppodium de Bosuil

Poppodium De Bosuil is een podium van formaat voor én door Weert. Ontstaan in de jaren '60 als jongeren club en doorgegroeid naar een volwaardig en succesvol poppodium in Zuid-Nederland. Met een klein professioneel team én grote club van gepassioneerde vrijwilligers worden er jaarlijks ruim 130 concerten en evenementen georganiseerd voor ruim 30.000 bezoekers. In het in 2022 verbouwde pand, dat eigendom is van de gemeente, kunnen 800 bezoekers verwelkomd worden. Zowel nationaal als internationaal biedt het programma van De Bosuil een divers aanbod voor haar stad Weert en haar directe omgeving. Voor het lokale talent biedt De Bosuil ook nog een tweetal repetitieruimtes waar wekelijks door ruim een twintigtal bands gerepeteerd wordt.²²

Theater De Huiskamer Weert

Theater De Huiskamer is ontstaan vanuit een particulier initiatief. Het biedt een plek voor creativiteit, muziek en ontmoetingen. De locatie is een voormalige bewaarschool waarin een kleinschalig theater en een café zijn gehuisvest. Theater De Huiskamer biedt een gevarieerd cultureel programma voor jong en oud met uiteenlopende activiteiten, zoals cabaretvoorstellingen (professioneel en amateur), dansavonden, pubquiz-avonden, livemuziek, masterclasses en jamsessies. Er worden ook ruimtes verhuurd voor vergaderingen, diners, workshops, netwerkbijeenkomsten, evenementen, congressen en personeelsfeesten.²³

Concertzaal Muntcomplex

In het pand aan de Beekstraat, waar voorheen RICK gevestigd was, bevindt zich een concertzaal. Deze zaal beschikt over ongeveer 140 stoelen. Op aanvraag kan deze zaal gebruikt worden voor concerten en andere activiteiten.

Openluchttheater De Lichtenberg

²¹ <https://www.munttheater.nl/over-ons>.

²² <https://www.debosuil.nl/bezoekers-info/over-de-bosuil/>.

²³ <https://www.theaterdehuiskamer.nl/over/>.

Van oudsher is Rijksmonument De Lichtenberg een park waar kunst, cultuur en sport samenkomen. De Lichtenberg is gelegen aan de rand van Kempenbroek en inmiddels erkend als uniek grensoverschrijdend landschapspark. Het unieke en monumentale openluchttheater was oorspronkelijk bedoeld voor grootschalige culturele activiteiten en optredens maar kan ook gebruikt worden voor dagelijks, kleinschalig en divers gebruik.

Overige podia

In Weert zijn een aantal voormalige kerken (Franciscus Huis, Fatima Huis en de Paterskerk) in particulier bezit. Deze worden voor maatschappelijke en culturele doeleinden gebruikt. Zo bieden zij onderdak aan meerdere verenigingen en gezelschappen, en nemen zij deel aan de Open Monumenten Dag en Cultureel Lint. In wijken en dorpen bieden multifunctionele accommodaties en buurtcentra een podium voor uitvoeringen van met name het verenigingsleven.

6.2 Cultuureducatie en bibliotheekwerk

Bibliocenter

Bibliocenter is de bibliotheekorganisatie in de gemeenten Weert, Leudal, Maasgouw en Nederweert. Bibliocenter heeft 14 vestigingen. De gebouwen van de vestiging Weert en Stramproy zijn eigendom van de gemeente. Buiten de reguliere uitleen van boeken, worden er taal-, schrijf- en computercursussen aangeboden. Bovendien zijn er ook voorleesochtenden en -middagen, lezingen en studiekringen. Bij de speciale spreekuren kunnen mensen terecht met hun vragen over onder meer de belastingdienst, de digitale overheid, ondernemerschap, loopbaan en notariële zaken. De bibliotheek speelt een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie voor de inwoners van Weert door leesclubs, speciale themabijeenkomsten (bijvoorbeeld met en voor mantelzorgers), banenmarkten, spelletjesavonden en het Haak & Breicafé.

Eind 2023 maakte Berenschot in opdracht van Bibliocenter een overzicht van de voordelen die de bibliotheek, de gemeente, en de inwoners van Weert zouden halen uit het openen van een grotere bibliotheeklocatie in het centrum van de gemeente. Achterstanden op het gebied van taal en digitale vaardigheden worden door de bibliotheek actief aangepakt. Daarnaast heeft de binnenstad baat bij de aantrekkingskracht van een bibliotheek voor inwoners en bezoekers. Meer ruimte zou ook betekenen dat de bibliotheek huisvesting zou kunnen bieden aan meer sociaal-culturele initiatieven.

RICK

RICK is het centrum voor de kunsten van Weert en omgeving. De organisatie verzorgt kunst- en cultuuronderwijs voor amateurkunst, het onderwijs en het sociaal domein. Zij doen dit in de gemeente Weert en omliggende gemeenten. RICK is eigenaar van het gebouw waarin zij gevestigd zijn. Zij zijn een grote speler in het brede lesaanbod van muziek, dans, beeldend, fotografie, theater of taal. Er wordt samengewerkt in vele projecten en met vele (muziek)verenigingen. Daarbij wordt een multidisciplinaire aanpak niet geschuwd waar dit leidt tot meerwaarde in ontwikkeling en beleving. Ruim 100 professioneel geschoolde docenten en coaches verzorgen workshops en cursussen op diverse niveaus. Via de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit en met de inzet van combinatiefunctionarissen biedt RICK cultuureducatieve programma's in het onderwijs en in de wijk. Hierdoor kunnen kinderen in de gemeente Weert binnen schools kennismaken met kunst en cultuur en ontstaat de mogelijkheid tot talentontwikkeling. RICK biedt niet alleen een podium aan amateurtalent, maar begeleidt ook talenten op weg naar professioneel kunst- of muziekonderwijs. Wegens

de impact en betekenis van cultuur op sociaalmaatschappelijk gebied ontwikkelt RICK steeds meer projecten samen met stakeholders in het sociaal domein.²⁴

Muziek- en dansscholen

De gemeente Weert kent ook een aantal particuliere aanbieders van wisselende organisatiegrootte.

Percussion Friends

Percussion Friends verzorgt muzikeducatieprojecten op scholen, organiseert workshops, muziekcoaching en lessen op het gebied van percussie. Dit resulteert in concerten en andere activiteiten. De stichting biedt een podium voor getalenteerde percussionisten, begeleidt percussionisten naar het verenigingsleven, organiseert concerten, en gaat samenwerkingsverbanden aan met (culturele) organisaties daar waar dit tot meerwaarde leidt voor de muzikant(en). Daar waar mogelijk profileert Percussion & Friends zich, zoals tijdens Cultureel Lint of tijdens concerten in het Munttheater, om slagwerk bij een groot publiek onder de aandacht gebracht. Het hoofddoel van Percussion & Friends is het creëren van een gezond toekomstperspectief van professionele- en amateurpercussionisten in de muzieksector.²⁵

Stichting Nieuwe Helden Next Level

Nieuwe Helden Next Level is een hiphop-community waar jongeren tussen de 12 en 23 jaar hun creatieve skills kunnen ontwikkelen en een podium krijgen om hun verhaal te vertellen. Onder begeleiding van professionele coaches op het gebied van zang, dans, rap, hiphop, breakdance, beats, spoken-word, theater, PR, decor en fotografie maken de deelnemers een multimediale theatervoorstelling. Deze wordt opgevoerd op een professioneel podium. Het hoofddoel van Nieuwe Helden is jongeren op een positieve manier een podium geven, waarbij er structureel wordt samengewerkt met professionals uit cultuur, onderwijs en zorg. Hierdoor ontstaat meer begrip voor de belevingswereld van jongeren. Bovendien is het een boost voor een positieve persoonlijke ontwikkeling en opstap naar talentontwikkeling. Daardoor is Nieuwe Helden de springplank voor jonge talenten op het gebied van urban dans- en muziktalent. De stichting richt zich op jonge makers in de steden Weert, Roermond, Venlo en Heerlen, via begeleide trajecten, masterclasses en summercamps.²⁶

6.3 Amateursector

Weert kent een groot aantal stichtingen en verenigingen binnen de kunst- en cultuursector. Hieronder volgen enkele opsommingen en overzichten van deze verenigingen. De carnavalsverenigingen en cultuurhistorisch bepaalde initiatieven hebben we daarbij buiten beschouwing gelaten. Een aantal van deze verenigingen worden wel ondersteund door de gemeente maar vallen buiten de scope van het cultuurbeleid. Gilden en schutterijen die beschikken over een eigen muziekkorps worden wel in dit cultuurbeleid meegenomen.

Muziek (zang, orkesten) en dans

- Fanfare Sint Willibrordus
- Harmonie St. Joseph Weert-Zuid
- Harmonie van het Heilig Hart
- Het Tungelroys Orkest
- Gilde van de Wieërter Stadsschötte, Sint Catharina 1480 (4 drummers)
- Schutterij Sint Barbara Tungelroy
- Schutterij St. Antonius 1475
- Schutterij St. Catharina (Stramproy)
- Schutterij St. Cornelius
- Schutterij 'St. Job'

²⁴ <https://www.rickraakt.nl/>.

²⁵ <https://www.percussionfriends.com/overons>.

²⁶ <https://nieuweheldennextlevel.nl/>.

- Kerkelijke Harmonie St. Joseph 1880 Weert
- Stedelijke Harmonie St. Antonius
- Schutterij St. Oda
- Schutterij St. Sebastianus
- Odakinderkoor Boshoven
- Ouderenkoor Wij Willen Zingen
- Popkoor The Ray-Stabbing Singers
- The Streetsingers
- Volksdansgroep Wertha
- Vocalgroup Mystique
- De Limburgse Jonges
- Gemengd koor Creatura
- Gemengd Koor Da Capo Stramproy
- Gemengde Zangvereniging 'Con Amore'
- Koorschool Midden-Limburg (4 koren)
- Mannenkoor 'Eendracht'
- Manoeuvre
- Meisjeskoor 'Cantarella' (3 koren; niet meer het kinderkoor, maar wel het jongemannenkoor Mendorio)
- Ouderenkoor Wij Willen Zingen
- Ouderenvereniging Sint Willibrordus (Grenskoor Stramproy)
- The Ray-Stabbing Singers
- The Streetsingers
- Weerter Gemengd Koor Vivace
- Weerter Mannenkoor
- Wokmuziektheater
- Zanggroep Vocus
- Zangvereniging Laar

Toneel, theater en cabaret

- De Volhouders
- Toneelgroep Weert
- Toneelvereniging De Mantel

Muziekhuis Weert

Muziekhuis Weert is een muziekcentrum en vaste plek voor muzikanten en zangers uit de regio. Er zijn faciliteiten voor zowel repetities als uitvoeringen, en het is geschikt voor orkesten, muziekgroepen en koren van verschillende ervaringsniveaus. Onder de vaste orkesten die gebruikmaken van de ruimtes van Muziekhuis Weert vallen de Stedelijke Harmonie St. Antonius, Harmonie St. Joseph 1880 en Percussion Ensemble Weert. Daarnaast maken andere muziekgezelschappen zoals het Vrijetijdsorkest RICK en het Weerter Mannenkoor gebruik van het centrum.

6.4 Beeldende kunst

Kunstcentrum Weert

Stichting Kunstcentrum Weert is een samenwerkingsverband van lokale kunstenaars met diverse artistieke disciplines en achtergronden. De stichting stamt uit 1984 en telt 24 leden, variërend van tekenaars, schilders en beeldhouwers tot keramisten, textielkunstenaars, fotografen, videokunstenaars, theatermakers en schrijvers. Het doel van Stichting Kunstcentrum Weert is professionele lokale kunstenaars samen te brengen om elkaar te inspireren en een netwerk te creëren. Daarnaast initiëren ze gezamenlijke kunstprojecten en organiseren zij collectieve exposities. Een voorbeeld van een project van Kunstcentrum Weert is KunstINKijk. Dit is een atelierroute waarbij leden en gastkunstenaars hun atelier openstellen voor het publiek. Dit vindt jaarlijks plaats op paasmaandag. In 2024 werd KunstINKijk voor de veertigste keer georganiseerd.

Kunsthall Weert

Kunsthall Weert is een expositieprogramma in de St. Theuniskapel. Het is een presentatie-instelling die zich onderscheidt van gevestigde instellingen door middel van een actuele en flexibele programmering en een intensieve betrokkenheid van kunstenaars. Het project loopt sinds februari 2006 en bestaat uit een maandelijks presentatie van hedendaagse kunst in de vorm van schilderijen, installaties, foto's, grafische vormgeving, wandschilderingen, outsider art, bronsplastieken en camouflagetechnieken.²⁷

Het Zuilen Kabinet en street art

Het Zuilen Kabinet is een graffiti- en streetart project. Kunstenaars uit de hele wereld komen op uitnodiging naar Weert en krijgen de vrije hand bij de invulling van de betonnen pilaren van de Boshoverbrug. Deze toegankelijke, hedendaagse kunst in de publieke ruimte wordt regelmatig vernieuwd²⁸. Daarnaast heeft Weert streetart op diverse andere locaties in Weert, zoals bruggen, viaducten en elektriciteitshuisjes. Deze locaties zijn met elkaar verbonden door een acht kilometer lange streetart tour.

6.5 Museum W

Het gemeentelijk Museum W omschrijft zichzelf als "een huis vol verhalen die hun oorsprong vinden in de rijkgeschakeerde collectie" en een "typisch stadsmuseum". Het kloppend hart van de collectie heeft twee gezichten: regionaal en religieus. Sinds de heropening van het gerenoveerde museum in 2022 wordt de presentatie van de vaste collectie aangevuld met hedendaagse tentoonstellingen.

Het museum wil een plek zijn waar de menselijke maat centraal staat en waar alles draait om de bezoeker. De geschiedenis van Weert moet er beleefbaar zijn. Zonder oordeel toont het museum aan de hand van levensthema's wat een mens tot mens maakt en laat de bezoeker ontdekken. Het museum maakt contact via tentoonstellingen binnen en buiten de muren, met educatieve projecten en met samenwerkingsverbanden. Hieronder de kernwaarden van het museum:²⁹

- Menselijke maat
- Gastvrij zijn
- Kwaliteit nastreven.

6.6 Film

Filmhuis Weert

Filmhuis Weert is opgericht door Stichting Filmhuis Weert en vertoont sinds 2007 art house films. Het filmhuis heeft de missie om het publiek te laten kennismaken met films uit verschillende culturen, gemaakt door mensen met uiteenlopende achtergronden. Deze films zijn in de meeste gevallen niet bedoeld om kassuccessen te worden, maar om te informeren, inspireren, verbazen, verwonderen en amuseren.³⁰

Gotcha! Cinema

Gotcha! Cinema is een commerciële bioscoop met een brasserie en grand café. Er worden naast de reguliere films ook workshop(trajecten) en filmvertoningen aangeboden, specifiek voor primair- en voortgezet onderwijs. Kinderen kunnen daardoor kennismaken met kwaliteitsfilms. Zij worden op een intensieve wijze betrokken bij diverse vormen van media(kunst) via samenwerkingen met onder andere RICK, Filmhub Zuid, Cinekid en Movies That Matter.³¹

²⁷ <https://www.kunsthallweert.nl/>.

²⁸ <https://hetzuilenkabinet.com/site/>.

²⁹ <https://www.museumw.nl/organisatie-en-team>.

³⁰ <https://www.filmhuisweert.nl/filmhuis-weert/>.

³¹ <https://www.gotcha-weert.nl/>.

6.7 Evenementen/festivals

Hoewel de festivals in Weert niet altijd uit het cultuurbudget worden gefinancierd, horen ze wel bij het culturele leven van de gemeenschap. We noemen er daarom een aantal.

Bospop

Bospop is een jaarlijks driedaags festival dat halverwege juli plaatsvindt op het evenemententerrein Noord.³² Op het festival zijn vooral veel verschillende soorten pop- en rockmuziek te horen. Bospop begon in 1980 als een kleinschalig festival voor met name regionale amateurbands. Het was een initiatief van een groep jongeren uit Weert die regelmatig bijeenkwamen in De Bosuil. Inmiddels is het festival uitgegroeid tot een grootschalig landelijk bekend evenement met bekende namen als Sting, Deep Purple, Alice Cooper en Raccoon op het programma.³³

Cultureel Lint

Cultureel Lint is hét gratis cultuurfestival van Weert en wordt georganiseerd door de samenwerkende professionele instellingen als opening van het seizoen. Het festival biedt in de maand september een platform voor professionele artiesten en lokale en regionale talenten om hun passie en creativiteit te tonen. Uitvoerenden, bezoekers en cultuurliefhebbers worden samengebracht voor diverse activiteiten, van verschillende soorten cursussen en hoorspelen tot aan analoge portretfotografie en liveoptredens.

Huiskamerfestival Weert

Tijdens het Huiskamerfestival worden huiskamers door heel Weert omgetoverd tot intieme podia voor lokaal muzikaal talent. Diverse inwoners van Weert stellen hun huiskamers, tuinen en garages beschikbaar voor liveoptredens in verschillende genres. Het festival wil bijdragen aan een laagdrempelige kennismaking met de veelzijdige talenten van muzikaal Weert.³⁴

Limburg Festival

Het jaarlijkse Limburg Festival is het grootste locatietheaterfestival in Limburg. Het biedt bijzonder locatietheater op bijzondere locaties in het (Midden-) Limburgse (cultuur)landschap.³⁵ De programmering van het festival is een mix van theater, dans, muziek, mime, poppenspel en performance. Er is speciaal aandacht voor jong talent.³⁶

Molenakker Open Poppodium

Het Molenakker Open Poppodium biedt bands en muzikartiesten uit Weert en omgeving een platform om live voor een publiek op te treden. Op deze manier wordt er ruimte geboden voor de ontplooiing van hun talenten. De optredens worden door een vak- en publieksjury beoordeeld en de deelnemers kunnen prijzen winnen. Het evenement is voor iedereen gratis toegankelijk en wordt georganiseerd door Stichting Crea Cultura.³⁷

Weert Swingt

Weert Swingt vindt traditioneel plaats op de eerste vrijdag van november in de binnenstad van Weert. Jaarlijks doet een groot aantal ondernemers mee aan het concept, met name cafés en andere horeca in de gemeente.³⁸

³² <https://bospop.nl/>.

³³ <https://www.nederweert24.nl/bospop/>.

³⁴ <https://www.huiskamerfestivalweert.nl/>.

³⁵ <https://www.limburgfestival.nl/>.

³⁶ <https://www.limburgfestival.nl/over-ons/>.

³⁷ <https://www.weertdegeekste.nl/2024/03/8e-editie-van-het-molenakker-open-poppodium/>.

³⁸ <https://behoudvanbeleving.nl/events/weert-swingt/>.

Appels met Peren Jamfestival

Georganiseerd door theater de huiskamer gaan verschillende (semi-)professionele muzikanten nieuwe samenwerkingen aan. In wisselende bandsamenstellingen musiceren jong en oud in verschillende muziekstijlen, zoals pop, soul, blues, funk en reggae.³⁹

Slagroom & Puddingfestival

Het Slagroom & Puddingfestival is een jaarlijks terugkerend evenement in Weert dat als doel heeft om lokaal talent een podium te bieden en muzikanten uit de regio Weert met elkaar te verbinden. Het is een muziekfestival waarbij iedereen die wil zijn muzikale talenten kan laten zien op het podium.

6.8 Popcultuur/jeugdcultuur

Popcoördinator

Weert heeft een popcoördinator om samenwerkingen tot stand te brengen tussen culturele instellingen, onderwijs, muzikanten en commerciële partijen. Het betreft een combinatiefunctionaris die de taak heeft om het bestaande potentieel zichtbaar te maken en jong talent te faciliteren. De popcoördinator faciliteert activiteiten zoals het Molenakker Open Poppodium en Huiskamerfestival.

6.9 Makersklimaat/cultuurproductie

Cultuurcoördinator en de Stichting WeertCultuur

Sinds 2023 is er in Weert een cultuurcoördinator aangesteld. Deze zorgt voor meer samenwerking binnen de culturele sector en een verhoogde zichtbaarheid daarvan. De cultuurcoördinator helpt lokale makers en verenigingen bij het realiseren van hun initiatieven. De vijf professionele culturele instellingen van Weert (Bibliocenter, Museum W, Munttheater, Muziekcentrum de Bosuil en RICK) zijn de directe opdrachtgevers van de cultuurcoördinator, die mede dankzij een financiële bijdrage van de gemeente gedurende 2023 en 2024 een rol voor cultureel Weert kan vervullen. Er is - als pilot - ook een website van WeertCultuur waar af en toe blogposts worden gedeeld met updates over onder andere subsidiemogelijkheden en meet-ups.⁴⁰

Stadslab0495

Stadslab0495 is ontstaan van het cultuurbeleid en zet zich op twee manieren in voor Weert: door de inzet van creatieve denkkracht bij ruimtelijke en sociale vraagstukken en door ondersteuning van de culturele en creatieve sector. De organisatie stond eerder bekend als 't Lab van Weert en werd in 2018 opgericht om vraagstukken over de toekomst van de gemeente op creatieve en op co-creatieve wijze aan te vliegen. Stadslab0495 verbindt makers en organisaties uit de creatieve en culturele sector aan elkaar en aan vraagstukken uit het ruimtelijke en sociale domein. Daarbij wordt uitgegaan van co-creatie door samenwerking met inwoners, overheid, ondernemers, organisaties en/of het onderwijs. Via een creatief proces wordt een open vraag behandeld door betrokkenen en geïnteresseerden. Via onderzoek en experiment ontstaat een 'oplossing' voor het 'probleem'. Stadslab0495 werkt aan diverse doelstellingen uit het cultuurbeleid van de gemeente Weert (Cultuurroute 2024). Het Stadslab is weliswaar geïnitieerd vanuit de beleidsafdeling cultuur maar is het cultuurbeleid ontgroeid. Het Stadslab heeft een brede integrale aanpak en overstijgt daardoor de verschillende beleidsterreinen.

³⁹ <https://www.theaterdehuiskamer.nl/event/appels-met-peren-jamfestival/>

⁴⁰ <https://weertcultuur.nl/>

Stichting Behoud van Beleving

Stichting Behoud van Beleving zet zich een aantal keer per jaar in voor het behoud van evenementen die tradities versterken. Stichting Behoud van Beleving organiseert grote evenementen als Wieërt A-laaif en Bantopa Party, waarmee bezoekers naar de gemeente worden getrokken. De stichting neemt ook de algehele PR-organisatie voor het jaarlijkse evenement Weert Swingt op zich. De stichting werkt samen met verschillende partners en ondernemers uit de gemeente.⁴¹

Stichting Wieërt Amezieërtj

Stichting Wieërt Amezieërtj heeft als doel het bevorderen van het sociaal-maatschappelijk leven in de regio Weert. De Stichting organiseert en faciliteert (culturele) activiteiten en evenementen in en voor de regio. Wieërt Amazieërtj organiseert onder meer voorstellingen en evenementen die amuseren en de gemeente Weert promoten.⁴² In 2024 organiseerde de Stichting de musical 'Antje'. Het onderwerp is een personage en een verhaal uit de geschiedenis van Weert. Veel van de uitvoerenden kwamen ook uit Weert.

⁴¹ <https://behoudvanbeleving.nl/over/>.

⁴² <https://wieertamezieertj.nl/nl/over-ons/>.

Hoofdstuk 7: Wat gaat er goed?

Uit de hoofdstukken 5 en 6 komt naar voren dat Weert beschikt over een uitgebreid cultureel leven. Het culturele aanbod is verhoudingsgewijs groot, mede vanwege de regiofunctie die de gemeente vervult. Vastgesteld kan worden dat het cultuuraanbod en het culturele leven van Weert past bij de regiofunctie die de gemeente vervult zoals benoemd in de Omgevingsvisie.

7.1 Veel ambities

Wat opvalt in de contacten met het culturele veld, is dat de ambities van veel organisaties groot zijn. Er bestaat behoefte om te groeien, nieuwe doelgroepen op te zoeken, nieuw aanbod te creëren en – in zijn algemeenheid – om nog meer culturele impact te maken. Om deze ambities waar te kunnen maken zijn er in elk geval voor het Munttheater en Bibliocenter meer vierkante meters nodig.

Nu de prognose is dat de bevolkingsomvang van de gemeente Weert in de komende decennia substantieel zal stijgen, is het ambitieniveau van het culturele veld ook hiervoor van betekenis. Immers: meer inwoners betekent meer vraag naar cultuur, en meer mogelijkheden om nieuwe doelgroepen te bereiken (denk bijvoorbeeld aan expats). De kritische ondergrens die nodig is om een culturele productie te maken of naar Weert te halen zal in de toekomst eerder worden bereikt dan nu. Een belangrijke vraag die zich voordoet is of de groei aanleiding moet zijn om ook de culturele voorzieningen op te schalen, of juist gezien moet worden als een versteviging van het financiële draagvlak onder de bestaande voorzieningen.

7.2 Goede samenwerking

Vastgesteld kan worden dat de culturele organisaties elkaar weten te vinden en goed samenwerken. De gemeente heeft hierop in de afgelopen jaren in de beleidsperiode van de Cultuurroute ook gestuurd. De aanstelling van de cultuur- coördinator in 2023 heeft veel bijgedragen aan het verbeteren van die samenwerking.

In intergemeentelijk verband is de samenwerking aangegaan in de cultuurregio Noord-Limburg (zie ook § 8.9). Hiermee wordt onder andere ingezet op het versterken van het productieklimaat en de talentontwikkeling in en met verbinding naar de regio.

7.3 Veel vrijwillige inzet

Opvallend is het grote aantal vrijwilligers dat in de Weerter cultuursector werkzaam is. Niet alleen bij amateurverenigingen en festivals, maar ook bij de professionele organisaties. Deze vorm van vrijwillige inzet is niet alleen belangrijk voor de culturele organisaties zelf, maar is ook zeer waardevol voor de betrokkenen. Het is een vorm van 'cultuurparticipatie' die gekoesterd moet worden.

7.4 Gebiedsontwikkeling biedt kansen

De gebiedsontwikkeling die zal plaatsvinden in het centrumgebied (waaronder het Beekstraatkwartier) biedt wellicht kansen aan de cultuursector om de vleugels verder uit te slaan. Van theaters en bibliotheken is bekend dat ze een positieve uitstraling hebben op hun omgeving. Dit wordt aangetoond in een beroemd onderzoek van Meulenbelt uit 1990 en is sindsdien herhaaldelijk bevestigd (zie o.a. Nyfer, 2002). De bouw van een culturele voorziening heeft grote effecten op het omliggende gebied: meer winkels, meer horeca, meer bedrijvigheid, meer werkgelegenheid. In zijn algemeenheid blijkt telkens weer dat culturele voorzieningen een verbetering opleveren van de stedelijke omgeving.

Hoofdstuk 8. Wat kan er beter?

In dit hoofdstuk geven we de punten weer die voortkwamen uit de evaluerende gesprekken die in de afgelopen tijd zijn gevoerd, individueel (met personen en organisaties) en groepsgewijs. De verbeterpunten die worden gesignaleerd, bestaan deels uit zorgen over hoe zaken gaan of zijn geregeld, en deels uit wensen voor de toekomst en ideeën om het culturele leven in Weert verder te optimaliseren.

8.1 Behoefte aan een langetermijnvisie

In de afgelopen jaren is er in Weert relatief veel (cultuur)beleid gemaakt, zoals de nota Kiezen met Visie 2015, de Routeplanner Cultuur 2018-2020 en de Cultuurroute 2024. Het domein cultuur had daarbij te maken met verschillende portefeuillehouders. Er is behoefte aan een langetermijnbeleid, omdat dit de cultuursector meer perspectief en mogelijkheden biedt. Hierin wordt rekening gehouden met het groeiend inwonersaantal en de daaraan verbonden stedelijke ontwikkeling en het bijbehorende culturele voorzieningenniveau. Een langetermijnvisie biedt de mogelijkheid om een duidelijke koers te bepalen en geeft richting aan de te maken keuzes voor het cultuurbeleid.

Specifiek voor het terrein van erfgoed is er ook behoefte aan gemeentelijk beleid. Dit is onder meer van belang om kaders te bieden aan hoe de gemeente Weert omgaat met immaterieel erfgoed zoals carnaval, schutterijen en historische verenigingen. Inmiddels staat het maken van erfgoedbeleid op de gemeentelijke beleidsagenda.

8.2 Subsidies inflatiebestendig indexeren

De culturele sector heeft evenals andere sectoren in Nederland te maken met stijgende kosten. Dit komt onder meer door stijgende energie- en loonkosten en de prijsontwikkelingen in het algemeen. Wanneer de gemeentesubsidies geen gelijke tred houden met de stijgende kosten, dan betekent dit interen op eigen vermogen voor de culturele organisaties. Daarbij moet in ogenschouw worden genomen dat de marges in de culturele sector klein zijn en de reserves beperkt. Het indexeren van de subsidies is dus noodzakelijk om het activiteitsniveau op peil te houden.

8.3 Behoefte aan meer wisselwerking cultuur en sociaal domein

Culturele activiteiten zouden veel nauwer betrokken kunnen worden bij ontwikkelingen en vraagstukken in het sociaal domein. In paragraaf 3.3 gaven we aan dat positieve gezondheid centraal staat in beleidsvorming. Cultuurbeleving kan een belangrijke bijdrage leveren aan positieve gezondheid. In het cultuurbeleid kan aandacht besteed worden aan het belang en de werking van cultuur voor de gezondheid (fysiek zowel als mentaal). Dit betekent dat actief de verbinding en vertaling gezocht moet worden tussen het sociaal en cultureel domein, uitmondend in passende culturele activiteiten.

8.4 Behoefte aan meer wisselwerking cultuur en ruimte

Uit een intern-gemeentelijke bijeenkomst kwam naar voren dat de wisselwerking tussen cultuur en het ruimtelijke domein ook nog versterkt kan worden. Het gaat dan om ontwikkelingen in de openbare ruimte. Denk hierbij aan kunstwerken, maar ook aan zaken als het behouden en (cultureel) herbestemmen van monumentale gebouwen en aan gebiedsontwikkelingen zoals het Beekstraatkwartier, waarbinnen een culturele component van toegevoegde waarde kan zijn.

8.5 Tijdelijke gelden structureel maken

Een volgend verbeterpunt betreft de tijdelijke gelden (coronaherstelmiddelen) die zijn aangewend om de cultuursector in Weert een impuls te geven. Algemeen is de opvatting dat deze een goede werking hebben. Dit betreft onder meer de aanstelling

van de cultuurcoördinator omdat dit heeft geleid tot meer samenwerking in het culturele veld, en hiernaast ook de vele nieuwe initiatieven die door tijdelijke subsidieregelingen van de grond zijn gekomen en ondersteuning hebben gekregen. Denk daarbij aan de aanstelling van een Stadsdichter en initiatieven zoals Tekstverslaafd. Het zou een verschraling betekenen als deze tijdelijke middelen weer zouden wegvallen. Eigenlijk is het tegenovergestelde nodig: het doorbouwen op de ontwikkelingen die in gang zijn gezet, waarbij bijvoorbeeld de samenwerking tussen amateurs en professionele organisaties en de samenwerking tussen cultuur en sociaal domein verder ontwikkeld kunnen worden.

8.6 Het bibliotheekgebouw groter en functioneler maken

Bibliocenter heeft in september 2023 een visie gepresenteerd voor een nieuwe hoofdvestiging. De visie gaat uit van het zo goed mogelijk bedienen van de belangen van verschillende stakeholders: de burgers, de binnenstad(ondernemers) en de bibliotheek zelf. Het visiedocument stelt dat uitbreiding van, en investering in de hoofdvestiging van Bibliocenter belangrijk is omdat:

- de betekenis van bibliotheken steeds meer wordt onderkend en gewaardeerd;
- de bibliotheek meer vierkante meters in de hoofdvestiging nodig heeft voor de vele activiteiten (Taalhuis, IDO, cursussen) die er plaatsvinden.
- de burgers profiteren van een actieve bibliotheek;
- de binnenstad baat heeft bij aantrekkingskracht voor bewoners en bezoekers (zie hierboven): volgens het STEC-rapport is Bibliocenter hiervoor nu niet optimaal gepositioneerd.
- veel gemeenten, ook op de schaal van Weert, om bovenstaande redenen in aantrekkelijke hoofdvestigingen investeren.
-

8.7 Gebouw en exploitatie van het Munttheater toekomstbestendig maken

Het Munttheater bracht in februari 2024 een toekomstvisie uit. Het theater ziet de herontwikkeling van de centrumzone als een uitgelezen – en misschien wel als de enige – kans om een eigentijdse podiumkunstplek in Weert te realiseren. Daarbij wordt het theater niet alleen gezien als een presentatieplek, maar ook als een plek waar kunst wordt gemaakt: door professionals en amateurs, door jong en oud, en in alle podiumkunstdisciplines. In de toekomstvisie worden de redenen genoemd om na te denken over herhuisvesting van het Munttheater:

- De bijdrage van het Munttheater aan de aantrekkingskracht van de binnenstad en van Weert als geheel is nu suboptimaal (STEC-rapport).
- Het Munttheater is nu onvoldoende zichtbaar. Het heeft een relatief onopvallende entree en ligt op de eerste verdieping, dus onvoldoende in het zicht en met de rug naar de stad.
- Het Munttheater heeft weinig mogelijkheden voor commerciële nevenactiviteiten.
- Er zijn nu beperkte mogelijkheden voor evenementen vanwege onvoldoende ruimtelijke capaciteit.
- Op de eerste verdieping is beperkt horeca mogelijk.
- Het Munttheater heeft functionele beperkingen: slechts één middelgrote zaal (met < 440 stoelen), beperkte kantoor- en kleedruimten, en geen oefen- en repetitieruimten voor amateur en professionele groepen. Een voorbeeld daarvan is dat dansschool Fresh bij uitvoeringen een tent huurt voor voldoende kleedruimte.
- Het financieel resultaat staat onder druk omdat de theaterzaal van het Munttheater inmiddels door bespelers als een kleine middenzaal wordt gezien. De verdien capaciteit is daarmee een discussiepunt geworden waardoor bespelers sneller voor grotere zalen kiezen.
- Op zijn huidige plek zit het Munttheater ingeklemd en kan niet worden uitgebreid. Het eigendom van aangrenzende panden ligt bij private partijen.

- De bevolking van Weert zal naar verwachting tot 2035 met 10% groeien, de regio tot 2040 mogelijk zelfs met 20%.

8.8 Gelijke mededingingskansen voor zzp'ers

Een actueel vraagstuk in de culturele sector is de vraag hoe kan worden gezorgd voor 'fair pay' voor degenen die erin werkzaam zijn. De blik richt zich vooral op de grote aantallen zzp'ers die in de sector werkzaam zijn. Ook de gemeente voelt de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat door zelfstandigen een passend inkomen gegenereerd kan worden. Op dit moment zijn er voor kunstenaars en creatieve zzp'ers nog weinig mogelijkheden in Weert om voldoende eigen inkomsten te realiseren. Één van de manieren om dit te bevorderen, is het bieden van kansen aan zzp'ers zoals kunstdocenten en theatertechnici, naast het toepassen van fair pay-regels binnen culturele organisaties bij de inkoop van culturele producties. Hier ligt een belangrijke rol voor de professionele culturele instellingen. Voor RICK geldt bijvoorbeeld dat het centrum eigen docenten in dienst heeft, en ook een verantwoordelijke rol vervult naar meer dan 100 zelfstandige docenten in Weert en omstreken. Zo laat RICK zzp'ers ook aansluiten bij scholingsprogramma's.

8.9 Meer broedplaatsen, oefenruimten en experimenteerplekken

Uit het plan van de Cultuurregio Noord-Limburg komt naar voren dat het belangrijk is het productieklimaat en de talentontwikkeling in de regio te versterken. Dit leidde in de afgelopen periode tot regionale projecten die financieel mede ondersteund werden door de provincie Limburg. Als Weert in de komende jaren meer van dit soort projecten wil faciliteren dan is het in de eerste plaats nodig om te zorgen dat er voldoende oefenruimten in de gemeente beschikbaar zijn om kunstenaars (muzikanten, theatermakers, beeldend kunstenaars, dansers) aan de slag te laten gaan.

8.10 Beter zichtbaarheid en vindbaarheid van het culturele aanbod

Via verschillende wegen vindt communicatie plaats over culturele activiteiten in Weert. Gesignaleerd wordt dat het de vraag is of alle doelgroepen bereikt worden met de huidige manier van promoten en of hierin verbeteringen mogelijk zijn. Uit de bijeenkomst met het culturele veld op 12 oktober 2023 kwam naar voren dat er behoefte is aan een aanpak die het bestaande aanbod beter zichtbaar en vindbaar maakt. Dat zou er ook aan bijdragen dat culturele initiatiefnemers elkaar beter weten te vinden. Ook in de ambtelijke bijeenkomst van 11 juni 2024 en in de informele raadsbijeenkomst kwam dit verbeterpunt prominent naar voren.

Gesuggereerd zijn een website en/of een evenementenkalender. Een andere tool is de inzet van een CRM-systeem om contactgegevens van geïnteresseerden vast te leggen voor de verzending van nieuwsbrieven en updates te kunnen versturen over culturele activiteiten die gaan plaatsvinden. Het toepassen van digitale promotie vergt de nodige middelen (menskracht en geld). Er is ontwikkelgeld en onderhoudsbudget nodig om een informatieplatform structureel te laten functioneren.

Een aparte kwestie betreft de zichtbaarheid van de culturele activiteiten voor toeristen (denk aan de bezoekers van vakantiepark de Weerterbergen). Vraag is of bezoekers die van buiten Weert komen gemakkelijk kunnen vinden wat er in de gemeente te doen is. Hieraan gerelateerd speelt de vraag in hoeverre ervoor gezorgd kan of moet worden dat bezoekers aan de Weerterbergen via de toeristenbelasting meebetalen aan het culturele aanbod in Weert. Beide vraagstukken vereisen nadere verdieping.

8.11 Een meer divers cultureel aanbod

Een verbeterpunt dat terugkwam in bijna alle bijeenkomsten die in de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden betreft de aard van het culturele aanbod. Van verschillende kanten is aangegeven dat het culturele aanbod in Weert weliswaar groot is, maar meer divers zou kunnen worden. Volgens sommigen is het aanbod veilig. Ook het woord mainstream werd gebruikt om het aanbod aan te duiden. Het kan de moeite waard zijn om organisaties in Weert te prikkelen om avontuurlijker te programmeren.

8.12 Cultureel aanbod specifiek voor jongeren

Een verbeterpunt dat hierbij aansluit is het culturele aanbod voor de jeugd. Zowel landelijk als lokaal wordt gesignaleerd dat de jongeren het moeilijk hebben. Er is behoefte aan meer cultureel- en ontmoetingsaanbod voor jongeren. Jongeren tussen 12 en 18 jaar worden zowel door de politiek als door de culturele organisaties als een belangrijke doelgroep gezien. Er zouden nog meer inspanningen geleverd moeten worden om ervoor te zorgen dat zij met leeftijdsgenoten inspirerende dingen kunnen meemaken en ondernemen. Bezien zou kunnen worden of cultuureducatie voor scholieren geïntensiveerd zou kunnen worden.

8.13 Meer evenementen voor jongeren

In Weert zijn te weinig evenementen gericht op jongeren. Er zijn nauwelijks events gericht op talentontwikkeling. Festivals zijn voor jongeren geschikte plekken voor ontmoeting en ontplooiing. Weert ontbeert aanbod hierin. Een optie is de gevestigde instellingen voor te stellen meer aanbod 'outdoor' te programmeren in een festival-achtige opzet.

8.14 Uitgewerkt evenementenbeleid

In het verlengde van de vorige punten ligt het onderwerp 'evenementenbeleid' in Weert. Zoals in hoofdstuk 4 aangegeven hanteert de gemeente wel spelregels voor activiteiten in de openbare ruimte, maar is er verder niet veel beleid. Gedoeld wordt op zowel de keuzes wat betreft het al dan niet subsidiëren van events en festivals, als het eventueel aanwijzen en geschikt maken van een specifiek terrein voor evenementen. In andere gemeenten worden evenementen op die manier soms wel gefaciliteerd, denk aan zaken als krachtstroom en (ondergrondse) voorzieningen zoals aansluitingen op het waternet. In Weert wordt een bruikbaar evenemententerrein gemist.

8.15 Bruikbaar maken van openluchttheater De Lichtenberg

Rijksmonument De Lichtenberg, een ontwerp van architect Pierre Weegels uit de Wederopbouwperiode, staat bekend om zijn opmerkelijke architectuur. Het complex is in particulier bezit en omvat tennisbanen, een (voormalig) zwembad, een kapel en – relevant voor deze inventarisatie – een openluchttheater. Park De Lichtenberg wordt momenteel gerestaureerd en zou een bruisende plek kunnen worden met activiteiten op cultureel, sportief, en recreatief vlak. In het land zijn veel mooie voorbeelden van succesvolle openluchttheaters. In de zomermaanden bieden deze doorgaans een aantrekkelijke programmering waarvoor veel publieke belangstelling is. Ook De Lichtenberg heeft deze potentie.

8.16 Verbeteren van de subsidiesystematiek

Her en der in de Weerter cultuursector is er onvrede over het 'subsidiegebouw'. Dat wil zeggen de relatie die wordt gelegd tussen de soorten organisaties die er zijn en de verschillende subsidies die kunnen worden toegekend. Daarnaast wordt de handelwijze van de gemeente getypeerd als soms stroperig en weinig flexibel. De subsidieregels worden strak nageleefd, wat door het veld soms wordt ervaren als tegenwerking.

Bij de professionele culturele instellingen is behoefte aan meerjarige subsidies en aan duidelijkere prestatieafspraken, zoals gebruikelijk is bij veel grote gemeenten. In die gemeenten zien we dat aan culturele organisaties wordt gevraagd om een meerjarenplan op te stellen en in te dienen bij wijze van subsidieaanvraag. Dat meerjarenplan functioneert dan als basis voor het maken van meerjarige prestatieafspraken tussen gemeente en organisatie. Dit biedt houvast en duidelijkheid voor alle partijen. De grotere culturele instellingen in Weert vragen te onderzoeken of zo'n benadering ook in Weert mogelijk is. Concreet betekent het dat een specifieke subsidieregeling voor het lokale culturele veld ontworpen moet worden in aanvulling op de reeds bestaande Algemene subsidieverordening.

8.17 Ter afsluiting

Weert kent een opvallend groot cultureel leven (zie hoofdstukken 5, 6 én 7). Dit is iets om te koesteren. Het bepaalt immers voor een groot deel de kracht en de aantrekkelijkheid van Weert als woon- en werkgemeente met een regionale uitstraling.

Er zijn wel verbeterpunten. De belangrijkste hiervan zijn als volgt samen te vatten:

- Weert staat voor een groeispurt. Het culturele aanbod en de culturele voorzieningen houden daarmee niet automatisch gelijke tred. Langetermijnvisies en daarop afgestemd beleid is noodzakelijk. Een belangrijke vraag die zich voordoet is of de groei aanleiding moet zijn om ook de culturele voorzieningen op te schalen, of juist gezien moet worden als een versteviging van het financiële draagvlak onder de bestaande voorzieningen.
- Er is in Weert een tekort aan goede culturele plekken zoals broedplaatsen, oefenruimten, experimenteerplekken en ook een festivalterrein. Deze zijn nodig in het licht van de ambities van de gemeente, de provincie, en de cultuurregio Noord-Limburg. Daarnaast dienen deze plekken zichtbaar te zijn en gevonden te kunnen worden.
- Het aspect van het verbeteren van de zichtbaarheid van het culturele aanbod wordt door velen genoemd als belangrijk verbeterpunt.
- Voorts onderkent iedereen dat het belangrijk is om de jongeren met een passend cultureel aanbod te bereiken. Hierin is in Weert nog verbetering mogelijk.
- Een kenmerk van de culturele sector is dat zij innovatief zijn en altijd op zoek naar nieuwe samenwerkingen. Projecten die het sociaal domein en het onderwijs raken worden tot op heden vaak vanuit cultuurgelden gefinancierd. Het is wenselijk om deze projecten in de toekomst gezamenlijk te financieren.

De uitdaging voor Weert is om de verbeterpunten op het gebied van kunst en cultuur te verbinden met de grotere opgaven c.q. beleidskaders: de omgevingsvisie, de strategische visie en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. De kunst- en cultuurvisie zou deze beleidskaders als vertrekpunt kunnen nemen.

De grote behoefte aan ruimte in Weert voor samenkomst, oefenen, spelen, creëren, exposeren, et cetera, kan in de kunst- en cultuurvisie gekoppeld worden aan de toekomstvisies die zijn uitgewerkt door Bibliocenter en het Munttheater.

Bijlage 1: Overzicht van de cultuursubsidies 2023

Subsidieontvangers in 2023	Subsidiebedrag	
Munttheater	€	1.481.746
Bibliocenter (structurele subsidie + projectsubsidies)	€	1.438.204
RICK	€	1.158.658
Muziekcentrum 'de Bosuil' (structurele subsidie)	€	257.979
Wieërt Amezieërtj	€	50.000
Cultureel Lint Weert	€	25.000
Limburg Festival	€	25.000
'De Jeugd heeft de Toekomst'	€	20.000
Percussion Friends	€	20.000
Theater de Huiskamer	€	20.000
Fanfares, harmonieën, koren en et cetera	ca. €	300.000
Subtotaal	ca. €	5 mln.

Behalve vaste subsidies waren er in 2023 ook regelingen voor projectsubsidies: voor evenementen, en – met corona herstelgelden – voor amateurinitiatieven en voor nieuwe culturele initiatieven (€ 134.432).

NB: Museum W maakt onderdeel uit van de gemeente Weert.

Postbus 950
6000 AZ Weert
www.weert.nl